

Foto: Privat

Valde kvar si målform

Fleire byter målform i løpet av skulegangen. Herman (15) og Molly (12) fortel om sine erfaringar.

SIDE 14–15

Foto: Samlaget

Ein juledraum

Som 12-åring bestemte Herborg Kråkevik seg for å atskape Juleroser.

SIDE 16–17

Foto: Beate Ona Dahl / NTB

Skal forme ny opplæringslov

Det er ikkje lett å gjere noko med manglande digitale lærermiddel på nynorsk, ifølgje kunnskapsminister Tonje Brenna.

SIDE 8–9

Norsk Tidend

medlemsblad for Noregs Mållag

nr. 5

desember 2021

Kva no, kulturminister?

Anette Trettebergstuen (Ap) var svært kritisk då den nye språklova kom. Som kulturminister vil ho ikkje love omkamp.

Side 4–5

Kulturministeren tek godt tak i Ivar-bysta under Språkdagen i november.

Foto: Oda Malmin

Lytt til ungdomen

NT Vi har fått ei ny regjering, og Noregs Mållag har store forventningar til åra som kjem. Både kulturministeren og kunnskapsministeren uttalar seg i dette nummeret av *Norsk Tidend*.

NT Tonje Brenna er klar på at nynorsken skal fremjast og sikrast gode vilkår medan ho sit som kunnskapsminister. Ho vil samarbeide tett med kulturminister Anette Trettebergstuen, som forsikrar at ho vil følgje godt med på korleis den nye språklova vert etterlevd. Men nokon omkamp vil ikkje kulturministeren love enno.

NT Det er fint å få politikarane i tale, især når det er nye statsrådar på plass. Men vel så viktig er det å snakke med dei som vert påverka av politikken, og då særleg dei som ikkje vanlegvis har ei stemme i samfunnsdebatten.

NT I dette nummeret av *Norsk Tidend* kan de lese to lesarinlegg, frå Herman (15) og Molly (12), som går på skule i Alver kommune. Herman fortel om kvifor han har valt å halde på nynorsken som hovudmål, og Molly skriv om kvifor ho valde å byte til bokmål i 5. klasse.

NT Innlegga viser tydeleg at det ikkje alltid er så lett å vere nynorskbrukar, av fleire grunnar. Her har vi stadig ein jobb å gjere. For ordens skuld: Molly har sjølv sagt fått løyve til å skrive sin tekst på bokmål.

Med den nye opplæringslova har Støre-regjeringa, med kunnskapsminister Tonje Brenna i spissen, ei gyllen moglegheit til å vise at dei **tek nynorsk-elevane på alvor**, og det krev me at dei gjer.

Gje oss læremidla våre – utan etterhald!

– EG ELSKAR SPRÅKPOLITIKK. Det sa den nye kulturministeren vår, Anette Trettebergstuen, i helsinga si til Språkdagen 9. november. Ho gjorde det klårt at ho har ambisiøse mål for språkpolitikken, og at ho skal vere ein pådrivar for at heile regjeringa er medvitne ansvaret sitt og bidreg aktivt til å fylgje opp språklova på sine område. Til slutt sa ho at ho gledde seg til å jobbe tett med alle som tek språk på ramme alvor. Alt dette kling godt i øyra på oss som, ja, tek språk på ramme alvor.

DET ER IKKJE berre kulturministeren som gjev oss grunn til å ha høge forventningar framover. Då valresultatet var klart i september, jubla me over eit stortingsfleirtal for Ap, Sp og SV som alle gjekk til val på ein offensiv nynorskpolitikk, og som saman dekkjer alle hovudkrava frå Mållaget. Me har no eit meir nynorskvenleg fleirtal på Stortinget, og me forventar eit språkpolitiske taksksifte.

DEI SPRÅKPOLITISKE FORMULERINGANE i Hurdalsplattforma lovar også godt. Plattforma slår fast at nynorsk skal fremjast og sikrast gode vilkår, og regjeringa kjem med fleire gode nynorsktiltak. Dei vil mellom anna lovfeste retten til språkelt ungdomsskule, noko som allereie ligg i framlegget til opplæringslov frå Solberg-regjeringa. Med det kan me innkassere sigeren fullt og heilt: Nynorskelevene får ein heilt ny og avgjerande språkrett! Den nye regjeringa vil også sørge for betre språkopplæring for arbeidsinnvandrarar og for at norsk språk blir løfta fram i høgare utdanning og forsking.

SPRÅKPOLITIKK ER LANGT meir enn festtalar og fine formuleringar. Det krev vilje og handling, og ei av dei store styrkeprøvene for regjeringa i komande periode er den nye opplæringslova. Særleg viktig vert kampen for nynorske læremid-

NT LEIARTEIGEN

SYNNØVE MARIE SÆTRE
Fungerande leiar i Noregs Mållag

del. Hurdalsplattforma seier at regjeringa vil sikre at alle elevar får læremiddel på eiga målform, og i intervjuet med kunnskapsminister Tonje Brenna i dette nummeret av *Norsk Tidend*, uttalar ho at det er viktig for henne å sørge for at nynorsk får betre vilkår i skulen. Likevel er ho utydeleg på fleire viktige punkt, mellom anna om kravet til skriveprogrammet.

DAGENS LOVVERK STILLER ikkje krav til skriveprogram som vert brukte i undervisninga, og mange appar og program som vert nytta i undervisninga, står ikkje nynorsk. Skal ein lære seg språket sitt og bli trygg i det, er ein heilt avhengig av å bli eksponert for språket sitt. Skal ein lære seg nynorsk, nyttar det ikkje med læremiddel på bokmål. Det nyttar ikkje å få raude strekar under det ein skriv rett, berre fordi skriveprogrammet ikkje forstår nynorsk.

I FRAMLEGGET TIL ny opplæringslov ligg det inne eit krav om at skulane skal nytte skriveprogram som står både nynorsk og bokmål. Dette er ei betring frå dagens lovverk, men kravet kjem med eit etterhald: så langt det er mogeleg. Dette etterhaldet er svært problematisk, og det svekkjer kommunane og fylkeskommunane sitt høve til å stille krav i innkjøpsprosessar. Skal kunnskapsministeren sørge for at nynorsk får betre vilkår

Utgjeven av Noregs Mållag

Avisa blir redigert etter Redaktørplakaten.

Tilskrift: Lilletorget 1, 0184 OSLO

Redaktør: Anita Grønningsæter Digernes

I redaksjonen:

Hege Lothe, Erik Grov

Heimeside: www.nm.no

Abonnement: 250 kroner per år

Utforming: Audun Skjervøy, Språksmia AS
smia@spraksmia.no

Illustrasjon: Kjartan Helleve

i skulen, kan ho byrje med å stryke atterhaldet og levere ei opplæringslov som tek nynorskelevane på alvor.

DET ER PÅ høg tid med ei lov som er klinkande klår på at alle læremiddel som vert nytta i skulen, må finnast på nynorsk, slik at nynorskelevane får like god opplæring i språket sitt som bokmålselevane får. Me har venta lenge nok. I oktober markerte me at det er 50 år sidan dei fyrste store læremiddelaksjonane. Hundrevis av elevar var samla til aksjon i Øystese og Volda, og kravet er det same som for 50 år sidan: Me krev nynorske læremiddel no!

NÅR ME NO skal kjempe for viktige gjennomslag i opplæringslova, er det godt å skil med at me er mange bak krava og å kunne slå i bordet med at me er ein organisasjon i vekst, og ikkje så reint lite heller! Den 15. oktober bikkja medlemstalet 15 000, det høgste medlemstalet me har hatt sidan 1987. Det er berre å ynskje alle nye medlemer hjarteleg velkomme med på laget, og me har plass til mange fleire! To av dei ferskaste medlemene våre er dei nyfødde tilvillingane til leiar Peder. Med dei nye tilskota i heimen fylgjer det nokre månader permisjon for Peder, og i den tida er det eg som skal styre skuta. Då er det jammen godt å ha ein så sterk organisasjon i ryggen!

*Språkpolitikk er langt
meir enn festtalar og
fine formuleringar.
Det krev vilje og hand-
ling, og ei av dei store
styrkjeprøvene for
regjeringa i komande
periode er den nye
opplæringslova.*

NT SAGT

Vi kan vitse om alt. Men det er noe som er vanskeligere enn annet ... Jeg tror vi setter dyr på førsteplass, Johaug på andre, og Noregs Mållag havner vel på tredjeplace.

**Bård Tufte Johansen (52)
og Johan Golden (47) til Se og Hør**

VI BLIR DÅ IKKJE VELDIG SINTE FOR HELSIKE 😂😂😂😂!!!!!! 🤣🤣🤣

Peder Lofnes Hauge svarar Johansen og Golden på twitter

Eg er ikkje i slekt med Olav H. Hauge.

Peder Lofnes Hauge på twitter

Den eigentlege vinnaren av årets skuleval var Noregs Mållag.

Peder Lofnes Hauge på twitter

Det er ikke mye jeg skammer meg over, men DET skammer jeg meg over.

Erik Solbakken på Kåss til kvelds om at han ikkje har halde på halling-dialekta si

Om dette faktisk skjer, skal eg hogge ut andletet til Arnfinn Kolerud i ein fjellvegg!

Jens Kihl kommenterer utspelet om kongehuset

Eg ynskjer ikkje at alle skal elske nynorsk, men eg ynskjer at det skal bli respektert.

**Helene Astrid Hillestad Brennhovd,
9. klasse, Hemsedal**

Eg kan trygt seie at me ikkje i nærleiken har fått opplæringa me har hatt krav på.

**Helene Astrid Hillestad Brennhovd,
nynorskelev i 9. klasse, Hemsedal**

Eg er erkebergensar og har skrive bokmål heile mitt liv. Men no legg eg om til nynorsk! Kvifor ikkje, det er jo mykje vakrare enn bokmål! Innmeld i dag!

Vegar Lund på Facebook

Eg blei med ein feitlagelse booka til ein del nynorsk-events i begynnelsen av mi karriere, så då kjøpte eg ein CD med Kurt Foss og Reidar Bø for å lære meg litt nynorsk-sangar.

Bjørn Tomren i Stjernekamp

I skjønnlitteratur skal ein spele på alle verkemidla språket kan by på, det som står mellom linjene, klang og rytme. Det er ein heilt annan måte å uttrykkje seg på, og det gjorde eg best med nynorsk.

Carl Frode Tiller, forfattar

Offentleg støtte bør berre gis til lærerbøker som vert skrivne på nynorsk! Det vil sikra at parallelutgåver ligg føre til same tid. #språkdagen

**Øystein A. Vangsnes
på Twitter på Språkdagen**

FEKK KURS: 6. klasse ved Langeland skule på Stord fekk miljøjournalistkurs av Framtida Junior i november. Foto: Svein Olav B. Langåker

Rekord-interesse for nyhende på nynorsk

Norske ungdomsskuleelevar fekk 15 500 aviser på nynorsk.

I SAMBAND MED Nasjonal avisveke vart nynorskavisen *Framtida Junior* send ut i over 15 500 eksemplar, noko som er ny rekord.

– Det er veldig kjekt at så mange barn og unge får lese avis vårt, og veldig stas at me opplever rekordetterspurnad, seier Svein Olav B. Langåker, redaktør for *Framtida Junior*.

Gratis aviser

Nasjonal avisveke vert arrangert av Mediekompasset ved Mediestedriftenes Landsforening. Kvart år får skular over heile landet tilbod om gratis aviser og tilgang på gratis materiell for elevar på 4., 6. og 9. trinn. Dei siste åra har dei også fått tilbod om *Framtida Junior* til 6. trinn.

Miljø som tema

Framtida Junior hadde denne gongen laga ei miljøutgåve der elevane blant anna får lese om klimatoppmøtet i Glasgow og bli med på tokt til Arktis – i tillegg til at dei får eit klimaspel som er utvikla i lag med Miljøagentane på Stord.

Framtida Junior har òg utvikla eit miljøjournalistkurs for elevar frå 6. trinn, der elevar får opplæring i journalistikk og tips til miljøsaker. Kurset er støtta av Vestland fylkeskommune.

– Me har enno nokre plassar igjen, så viss det er nokon skular som vil ha besøk av oss, så er det berre å ta kontakt, seier Langåker i *Framtida Junior*.

NPK

Regjeringa har enno ikkje diskutert om dei vil skjerpe den nye språklova, seier kulturminister **Anette Trettebergstuen**.

Vil følgje med på ny lov

Kva no?

Anette Trettebergstuen (Ap), som i vår var første nestleiar for Stortings familie- og kulturkomite, var einig: Språklova gjekk ikkje langt nok i å sikre nynorsk.

– Når vi skal ha to likestilte skriftspråk, kan vi ikkje la marknadskreftene rå, og det offentlege må gå framfor å fremje nynorsk. No har vi fått ei språklov som ikkje har betre reglar enn den gamle mållova, og i tillegg blir tenesteplikta for statstilsette endra frå at «tilsette pliktar» å nytte nynorsk til at statsorgana «kan krevje» at dei gjer det. Då meiner eg heilt klart nynorsk blir svekt, sa ho.

Den nye føremålsparagrafen måtte bli følgt opp av konkrete reglar, meinte ho då. No er Ap-politikaren sjølv blitt kulturminister. Så kva skjer med språklova no?

Vil følgje med

– Vi meinte, til liks med mange organisasjonar, at språklova ikkje

Eg er brennande oppteken av norsk språk og språkpolitikk. Vi har eit språk som er truga frå mange hald.

*Anette Trettebergstuen,
kulturminister*

UVISST OM SPRÅKLOVA: Kulturminister Anette Trettebergstuen seier regjeringa enno ikkje har diskutert om dei vil skjerpe den nye språklova. Foto: Stian Lysberg Solum / NTB

gjekk langt nok i å sikre nynorsk, og vi fremja ein del skjerpa krav som vi ikkje fekk gjennomslag for i stortingsbehandlinga, seier kulturminister Trettebergstuen til Norsk Tidend.

Arbeidarpartiet kravde mellom anna at:

- ◆ kravet til nynorskkompetanse for tilsette i staten skulle vere slik det var i den gamle mållova
- ◆ organisasjonar framleis skal kunne klage på vegner av enkeltpersonar
- ◆ det må stillast krav til dei språknøytrale fylkeskommunane om bruk av nynorsk, av omsyn til nynorskbrukarane i dei fylka det gjaldt

- Står de fast ved dette?

– Det er ein av dei tinga vi må sjå på etter kvart. Vi har ikkje fått sett på det i regjeringen enno. Men

vi vil gjerne ha innspel frå mål- rørsla og andre.

Språklova er vedteken i Stortinget og gjeld frå og med 1. januar 2022. Ifølgje kulturministeren kjem ho til å følgje med på korleis lova vert etterlevd. Men regjeringa har enno ikkje diskutert om dei vil skjerpe lova.

Sanksjonar?

I dag har det ingen konsekvensar å bryte mållova, som ho heiter fram til nyttår. Om ein institusjon til dømes ikkje fyller krava for nynorskbruk, så skjer det ingen ting.

– *Ser du føre deg at det kan bli aktuelt med sanksjonar ved brot på den nye språklova, Trettebergstuen?*

– Arbeidarpartiet fremja eit forslag om at det skulle lagast ei utgreiing om dette. Vi må kome tilbake til det, men vi har ikkje gløymt det, forsikrar ho.

– *Du seier de ikkje har konkludert om språklova enno, at de må sjå på det. Kva er prosessen vidare no?*

– Vi er tre veker inne i arbeidet, og det er ikkje alle ting vi har fått til å løfte fram enno. Eg skal setje meg ned og sjå på det etter kvart, svarar kulturministeren.

Vil lytte

Trettebergstuen vil tenkje språk i alt ho gjer som kulturminister, uansett om det gjeld litteratur, media eller andre område. I tillegg vil ho samarbeide tett med kunnskapsminister Tonje Brenna, og lytte til Språkrådet.

– Språkrådet er jo blitt oversett ved mange tilfelle dei siste åra, som til dømes ved namneval, seier ho.

Her vil den nye språklova vere ei nyttig rettesnor, ifølgje Trettebergstuen.

– *Kva forhold har du sjølv til nynorsk?*

– Eg er glad i nynorsk. Eg var ikkje så glad i det då eg gjekk på skulen, må eg innrømme, men eg ser verdien av det no.

ANITA GRØNNINGSÆTER DIGERNES
anita.digernes@mm.no

Vi er tre veker inne i arbeidet, det er ikkje alle ting vi har fått til å løfte fram enno. Eg skal setje meg ned og sjå på språklova etter kvart.

**Anette Trettebergstuen,
kulturminister**

Heile regjeringa har eit ansvar, skriv Peder Lofnes Hauge, og løftar fram **11 konkrete tiltak** regjeringa kan setje i gang med raskt.

«11 tiltak regjeringa bør innføre for å favorisere nynorsken»

NOREGS MÅLLAG HAR omtalt den nye regjeringa til Støre som nynorskvenleg. Vi har store forventningar til korleis dei vil følgje opp både eigne program og felles plattform. På Hurdal blei dei samde om å fremje og sikre gode vilkår for nynorsk, og slik kan dei jamne ut det skeive tilhøvet mellom dei to offisielle skriftspråka.

Den største oppgåva får kulturminister Tonje Brenna (Ap) som i ny opplæringslov skal sikre nynorskelevane ein likeverdig digital skulekvardag som bokmålselevane.

Kulturminister Anette Trettebergstuen (Ap) skal setje den nye språklova ut i livet og sørge for at ho blir etterlevd. I valkampen signaliserte ho til og med vilje til å rydde opp i dei delane av lovteksten som Høgre herja med i vår.

Men alle skal med, også i språkpolitikken. Heile regjeringa har eit ansvar.

Her er 11 konkrete tiltak regjeringa kan setje i gang raskt. Desse vil samla føre til at heilt vanlege og høgst uvanlege folk får møte litt meir nynorsk i sine bokmålsdominerte kvardagar.

Slik kan regjeringa fremje nynorsken – og gjere det enklare å vere nynorskbrukar.

1: Følg eigne språkreglar

Staten er full av leiarar som i fleire tiår har gitt blaffen i mållova. Dette er til sjunde og sist eit politisk ansvar. Dei nye statsrådane må sørge for at eige departement og underliggende etatar ikkje lenger gjer seg til kveltringar.

2: Skjerp språklova

Regjeringa kan enkelt plukke bort Høgre sine gjennomslag i den nye språklova. Tilsette i staten må framleis mestre nynorsk, og fylka må få strengare og talfesta nynorskkrav. Og når ein er i gang: Kvifor i alle dagar er ikkje den administrative delen av Slottet og Stortinget ein del av lova?

3: 50 prosent nynorsk

Statlege nettstader bør veksle 50/50 mellom nynorsk og bokmål. I påvente av dette bør alle

GRENSELAUS MÅLKAMP: Berre fantasien set grenser for korleis vi kan fremje nynorsk, meiner Peder Lofnes Hauge, som no har permisjon frå vernet som mållagsleiar.

Foto: Noregs Mållag

statlege nettsider som finst i parallelutgåve, ha nynorsk som standardval. Dei som vil ha informasjon på bokmål, kan aktivt velje det sjølv.

4: Opplæring av lærarar

Lærarstudentar må få opplæring og bli prøvd i nynorsk. Det må stå på vitnemålet deira om dei har kompetanse til å kunne drive opplæring i og på nynorsk i skulen.

5: Meir nynorsk på TV 2

Som kommersiell allmennkringkastar må TV 2 få strengare

nynorskkrav på seg, særleg på nett. Staten må følgje opp språkarbeidet i NRK og TV 2 betre. Ikkje å oppfylle språkoppdraget må få konsekvensar for overføringane.

6: Forbod = mindre støtte

Den statlege støtta til riksavisar må reflektere offisiell norsk språkpolitikk. Dagbladet får ikkje direkte pressestøtte, men momsfritak for papiravisproduksjon. Denne støtta må reduserast så lenge dei har forbod mot nynorsk på redaksjonell plass.

Desse 11 tiltaka vil samla føre til at heilt vanlege og høgst uvanlege folk får møte litt meir nynorsk i sine bokmålsdominerte kvardagar.

7: Rett til norskopplæring

EØS-borgarar som arbeider i Noreg, må få rett til norskopplæring. I nynorskområde skal dette sjølvsagt skje på nynorsk.

8: Teksting på nynorsk

Med dagens teknologi er det ingen problem at alle filmar har tekst på både nynorsk og bokmål, difor bør alle filmar parallelttekstast. Finn fram popcornet og la publikum møte nynorske undertekstar.

9: Ekstrapoeng

Det bør löne seg å velje nynorsk. Opptakssystemet til høgare utdanning har i lang tid blitt brukt til å nå ulike politiske mål. Med ekstrapoeng for nynorskelevar kan ein bidra til at nynorskelevane held på språket sitt og ikkje byter hovudmål av taktiske årsaker.

10: Lover på nynorsk

Nye lovtekstar bør skrivast på nynorsk til vi når styresmaktenes eigne mål for nynorskdelene av lover, forskrifter og andre styringsdokument.

11: Offentlege innkjøp

Innkjøpspolitikk er språkpolitikk, difor må nynorsk alltid vere med i alle krav til offentlege innkjøp. Berre slik kan stat, fylke og kommune stille tydelege nok krav når dei kjøper inn alt frå store nye digitale løysingar til skiltmalar.

Lista er ikkje uttømmande. Berre fantasien set grenser.

Arbeidarpartiet har merka seg at vanlege folk også skriv nynorsk – og har dei siste åra vore mellom dei tydelegaste partia for nynorsk. Med makt og mynde kan dei no setje i gang ei rekke asymmetriske tiltak som favoriserer nynorsk.

Slik kan dei jamne ut tilhøvet mellom nynorsk og bokmål i eit samfunn som alt for lenge har favorisert bokmålet.

PEDER LOFNES HAUGE
Mållagsleiar i permisjon

INGER JOHANNE RUSET

Leiar i Kringkastingsringen

Den viktige barndommen

KVAR DAG KLOKKA 18 kom den kjende og kjære barne-TV-introen, og eg sat klar, med høge forventningar til ein halvtimes innhald som snakka til meg. Den daglege halvtimen med frivillig underhaldning forma meg fram til midten av 90-talet.

MINE FØRSTE TV-MINNE er frå «Atte Katte Noa» med rogalendingen Per Inge Torkildsen og «Portveien 2» med trønderen Eli Rygg. Eg elsa teikneserien «Dyra i Hjorteparken» som var dubba til ei herleg blanding av bokmål og nynorsk. Eg digga spenningsserien «Mysteriet med det levende lik», ein fantastisk nordisk samproduksjon kor det blei snakka både svensk, norsk, dansk og finlandssvensk – og eg forstod alt. Det same gjaldt «Myggen», ein annan nordisk samproduksjon med programleiarar frå dei ulike landa. Favoritten var likevel serien «Gaute og Gullit», om ein kul jamaldring på ein gard i Sogn og Fjordane. Storesøstera hadde ei t-skjorte der det stod *Nynorsk er tøft* i graffiti-bokstavar. Det synst eg var tøft.

ETTER NOKRE ÅR blei eg likevel fanga av dei amerikanske komiseriane på TVNorge og TV2. Eg må ærleg innrømme at eg framleis primært vel engelsk-språkleg underhaldning. Likevel trur eg NRK Barne-TV skal ha mykje av æra for at eg aldri sluttat å skrive nynorsk, snakke dialekt, eller å vere stolt av bygda og kulturen eg kjem frå.

DAGENS NRK SUPER har ikkje endra tilnærming, men kanskje heller blitt endå flinkare enn før i å bygge forståing og identitet blant barn og unge i Noreg. Produksjonane for dei mellom 2-14 år er av høg kvalitet, og dekkjer eit vidt spekter av område – frå enkel humor til nyhetsraportasjar om alvorlege tema. Over heile linja kjem det tydeleg fram korleis NRK Super tenker språk i alle ledd. Redaksjonen har dessutan ein godt innarbeidd språkplakat. – *Språk kan bidra til å bygge opp eller dra ned mennesker*, står det der. Det viser at dei tek sitt språklege oppdrag på høgaste alvor.

28. OKTOBER HELDT NRK Super ein fyldig presentasjon til Kringkastingsrådet, blant anna om det pågåande språkarbeidet. Medlemmane i rådet viste nasegrus beundring over kva redaksjonen har fått til dei siste åra, noko vi i Kringkastingsringen stiller oss bak.

VI SER AT NRK Super går att i leiinga av NRK-redaksjonar som har høgast nynorskprosent, og det i tillegg til å leve svært god underhaldning, formidling og nyvinning. Det er berre å gje NRK Super ein skikkeleg klapp på skuldra, anerkjennande nik, og ei oppmoding om ganske enkelt å halde kursen.

FEKK PRIS: Ål-ordførar Solveig Vestenfor (heilt til venstre) og kultursjef Hilde Bjørnsvik tok imot prisen som Årets nynorskkommune av statssekretær Oddmund Hoel (nummer to fra høgre) mandag 22. november.

Foto: John Erik Lindgren/Språkrådet

Ål er årets nynorskkommune

Språkrådet har kåra Ål kommune i Hallingdal til årets nynorskkommune.

PRISEN ER PÅ 100 000 kroner og går til ein kommune som gjer eit godt og medvite arbeid for nynorsken. I år var fire kandidatar med på opplopssida – Ål, Herøy, Kvinnherad og Stad. Og til sist var det altså Ål som trekte det lengste strået.

Prisen blei delt ut av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen på Litteraturhuset i Oslo mandag.

Unikt resultat

Juryen har særleg latt seg impone av Ål kommunens medvitne bruk av nynorsk i kultur- og

næringsliv. Ål har dessutan alt på stell, med målbruksplan og språkmålsetjingar i planverk og strategidokument, og arbeider systematisk med næringsliv, kulturliv, skule, barnehage og kommuneadministrasjon for å styrke nynorsk som brukspråk.

Og tiltaka gjev resultat: Meir enn 70 prosent av ungdomane i kommunen vel å halde fram med nynorsk på ungdomsskulen. Det er unikt i Hallingdal, står det i grunngjevinga frå juryen.

Ikkje sjølv sagt språkval

Ål ligg i eit område der nynorsk ikkje er eit sjølv sagt språkval. Difor er det ekstra viktig at kommunen legg til rette for at innbyggjarane skal få møte og bruke nynorsk, meiner juryen. I Viken har tre av i alt 51 kommunar nynorsk målvedtak.

– I ei tid der reformer, stor-

driftsfordelar og interkommunalt samarbeid er fyndord, er det viktigare enn nokon gong for ein kommune som Ål å styrke lokal-samfunnet gjennom felles språk, historie og identitet. Elles kan Ål som randområde for nynorsk skriftspråk drukne i møte med fylket og nabokommunane, seier juryleiar og seksjonssjef i Språkrådet, Margrethe Kvarenes.

Årleg pris sidan 2009

Kulturdepartementet og Språkrådet har kåra årets nynorskkommune kvart år sidan 2009. Dei siste fem åra har Voss, Ålesund, Vinje, Sveio og Time fått prisen.

I 2021 har juryen sett spesielt etter kommunar og fylkeskommunar som har gjort ein ekstra innsats for å skaffe nynorske lærermiddel og læringsressursar til skulelevane sine.

NPK

Får endeleg referere på nynorsk i Nordisk råd

Tidlegare har ein berre fått referere innlegg i Nordisk råd på bokmål.

– Det er viktig for nabolanda våre å vere klar over at vi har to likeverdige målformer, seier stortingsrepresentant og delegasjonsmedlem til Nordisk råd, **Liv Kari Eskeland** (H).

– Eg vart svært overraska då eg på veg til møtet i København

fekk vite at innlegg som vert presenterte på nynorsk, ikkje får bli refererte på same målform, seier Eskeland.

Det var nemleg ikkje nokon tydeleg grunn til at det skulle vere slik, sidan fleire av referentane skriv godt nynorsk.

Språk og språkforståing på tvers av landegrensene vart vektlagt av fleire under desse dagane.

Det vart òg tatt opp av dronning Margrethe i ein tale under ei mottaking.

På den andre dagen av møtet viste det seg at problemet var løyst. Ingjerd Lindeland, ein av referentane, kunne overlevere dei gode nyheitene til Eskeland om at dei hadde fått løvye til å referere møtet på nynorsk.

NPK

STYRKJER RETTANE: – At det no er foreslått at også digitale skriveprogram skal finnast på begge skriftspråk, så langt råd er, er i realiteten ei styrking av rettane til elevane, meiner kunnskapsminister Tonje Brenna (Ap).

Foto: Beate Oma Dahle / NTB

Kunnskapsminister **Tonje Brenna** (Ap) forstår at manglande digitale læremiddel på nynorsk kan vere frustrerande. Men det er ikkje lett å gjere noko med problemet, seier ho.

Ja til nynorsk – «Så la

– Å SØRGE FOR at nynorsk skal få betre vilkår i den norske skulen, både som hovudmål og sidemål, er viktig for meg.

Det seier Arbeidspartiets nyslætte kunnskapsminister, Tonje Brenna, til *Norsk Tidend*.

Ei ny opplæringslov er på trappene. Den førre regjeringa sende lova på høyring rett over sommaren i år, og fristen for å sende inn innspel er 20. desember 2021.

Støttar nynorskklassar

Då tidlegare kunnskapsminister Guri Melby (V) la fram den nye opplæringslova i august, jubla Mållaget for den største sigeren for nynorskelevane på nesten 50 år: Rett til opplæring på eige språk ut heile grunnskulen.

– Støttar du dette, Tonje Brenna, og vil regjeringa løyve pengar til dette?

– I Hurdalsplattforma er vi tydelege på at vi ynskjer at nynorskelevar som bur i språkdelte område, skal ha rett til å halde fram i eigne nynorskklasser på ungdomstrinnet, svarar Brenna.

– Det er viktig og riktig at elevar som har nynorsk som skriftspråk på barneskulen, kan halde fram med dette på ungdomsskulen.

– Ikkje lett å gjere noko med

I dag vert det i stor grad brukt digitale læremiddel i skulen, og desse finst sjeldan på nynorsk. Det fører mellom anna til at nynorskelevar får raude strekar under ord dei skriv rett.

– Eg forstår godt at dette er frustrerande for elevane, og eg er heilt samd i at dette er uheldig, seier Brenna.

Men at det er uheldig tyder likevel ikkje at det er lett å gjere noko med det, meiner kunnskapsministeren.

– Skriveprogram er ofte ikkje utvikla for skulen åleine, men er kontorverktøy som ofte er i bruk i heile kommunen. I forslaget til ny opplæringslov som er ute på høyring, er det foreslått at skular skal ha skriveprogram som støttar begge målformer, så langt som råd er.

– Kva tenker du om at ein legg inn eit etterhald her?

– Det opplæringslovutvalet har peika på, er at det kan oppstå ein del praktiske utfordringar viss vi skal ha eit absolutt krav om at skriveprogram skal finnast på begge skriftspråk. Det er viktig at skulane har ein viss fleksibilitet i kva ressursar dei bruker, og det er mange andre omsyn dei skal ta når dei skal tilpasse opplæringa, meiner Brenna.

Noregs Mållag reagerer på etterhaldet – «så langt råd er» – i sitt høyringsinnspel til den nye opplæringslova, og foreslår at det blir fjerna. Om det vil skje, vil ikkje den nye kunnskapsministeren svare på enno.

– I Hurdalsplattforma har vi sagt at nynorsk og bokmål skal vere likestilte målformer, og som det minst brukte skriftspråket skal nynorsk fremjast og sikrast gode vilkår. Her må kulturministeren og eg samarbeide godt, seier ho.

– Lova er allereie tydeleg på at alle elevar har rett på læremiddel på sitt eige skriftspråk. At det no er foreslått at også skriveprogram skal finnast på begge skriftspråk, så langt råd er, er i realiteten ei styrking av rettane til elevane. Om vi kjem til å

behalde etterhaldet eller ikkje, må eg kome tilbake til.

Viser til forbrukarmarkt

Denne hausten har vi markert 50 år sidan den første store læremiddeldelaksjonen, der elevar over heile landet streika for å få læremiddel

At det no er foreslått at også skriveprogram skal finnast på begge skriftspråk, så langt råd er, er i realiteten ei styrking.

*Tonje Brenna,
kunnskapsminister*

ngt råd er»

på nynorsk og bokmål samtidig, og til same pris. Dette vart lovfesta i 1974, men framleis må mange elevar vente på nynorske lærebøker.

I førre utgåve av *Norsk Tidend* peika forlaga mellom anna på at den politiske behandlinga av læreplanar ofte dreg ut i tid, og at forlaga derfor får for lite tid på seg til å leve bøker. Dette vart avvist av dåverande statssekretær i Kunnskapsdepartementet, Anja Johansen (V). Ifølgje henne ligg situasjonen til rette for at forlaga kan oppfylle lovkravet.

– Det verkar som alle peikar på kvarandre, og vi kjem ingen veg. Kva vil du gjere med dette?

– Slik eg forstår det, handlar dette mykje om at forlaga produserer læremidla på bokmål først, og så omset dei læremidla til nynorsk. At dei nynorske læremidla blir forseinka, er uheldig og kan bidra til at det er vanskelegare å oppfylle retten elevane har til å velje læremiddel på sitt eige skriftspråk. Kunnskapsdepartementet har teke opp dette med forlaga fleire gongar, men vi kan ikkje påleggje dei å endre produksjonsprosessane sine, svarar Brenna.

Ho meiner skuleeigarar må bruke

forbrukarmakta si og ikkje kjøpe inn læremiddel som bryt lova.

– Det er òg mogleg for kommunar og fylkeskommunar å stille krav i anbodsprosessane om at dei ikkje vil kjøpe nynorske læremiddel der som dei ikkje kan få dei på same tid som læremidla på bokmål.

Under press

– Kva vil du seie til nynorskelevar som føler at nynorsken vert nedprioritert i skulen?

– Slik skal det ikkje vere. For regjeringsa er det viktig at nynorsk og bokmål er likestilte skriftsspråk, svarar Brenna.

Ho opplyser at ho er medlem av Noregs Mållag, og at ho er grunnleggjande engasjert i språk.

– Norsk er eit lite språk, og er under press generelt. For nynorskelevar er det særleg vanskeleg at dei er i mindretal i mange samanhengar og i mange kommunar, seier Brenna.

Alle kan lese opplæringslova og finne lenkje til høyringa på www.regeringa.no. Mållagets høyningsinnspel ligg på nettsidene våre.

ANITA GRØNNINGSÆTER DIGERNES
anita.digernes@nm.no

Viktige vedtak i Vestland

Eit samrøystes hovudutval for opplæring og kompetanse i Vestland fylke fatta viktige vedtak for nynorsken og nynorsk-elevane i oktober.

UTVALET, SOM HADDE møte 6. oktober, presenterte fleire nynorskvedtak:

- ◆ Dei bad fylkesdirektøren setje i gang arbeidet med målbruksplan for Vestland fylkeskommune. I tillegg bad utvalet om at det vert gjennomført vidare kartlegging av korleis elevar og tilsette møter nynorsk i skulekvardagen.
- ◆ Utvalet bad om at målbruksplanen inneholder retningslinjer og tiltak for å oppfylle opplæringslova paragraf 9-4, som gir elevar og lærlingar same retten til lærebøker og læremiddel på nynorsk som på bokmål. Dette bør òg omfatne digitale læremiddel, meinte utvalet.
- ◆ Utvalet tilrådde at tilsette ved vidaregåande skular og rettleiingstenestene jamleg blir tilbydde kurs i nynorsk.
- ◆ Utvalet bad fylkesdirektøren syte for at tilsette, elevar og lærlingar i fylket har tilgang på kontorstøttesystemet på nynorsk.

Svart på kvitt

– Det er veldig bra at fylkeskommunen tek innover seg at det heller ikkje i Vestland er like lett å vere nynorskbrukar som det bør vere, seier leiar i Noregs Mållag, Peder Lofnes Hauge.

– Dei skriv svart på kvitt i saksutgreininga at mangelen på nynorske læremiddel fører til språkskifte frå nynorsk til bokmål. Det er svært alvorleg.

Avsnittet frå saksutgreininga som Hauge viser til, er dette:

Kor mange elevar som byter målform når dei startar i vidaregåande skule er det ikkje statistikk på, men fleire skular peikar på at

der læremiddel kjem ut på bokmål lenge før nynorskutgåve, vel nokre elevar å bytte målform frå nynorsk til bokmål. Dette kan skje på alle trinn.

Ventar og ventar

Ved Odda vidaregåande skule er målformene nokolunde jamt fordelt mellom elevane. Ifølgje rektor Geir Tveit Rønning kan det variere litt frå år til år. Framleis ventar dei på somme nynorske læremiddel.

– Forlaga produserer alt på bokmål, og så må vi vente. Det gjeld ikkje berre bøkene, men også det digitale. Om vi får det på nynorsk i det heile tatt, seier han til *Norsk Tidend*.

– Ventar de framleis på skulebøker på nynorsk?

– Vi ventar med å bestille til vi veit at bøkene er ferdige. Så får lærarane bestemme sjølv om dei vil ha digitale eller vanlege bøker. Dei fleste vel fysiske bøker.

– Men kva gjør lærarane medan dei ventar på nynorskbøkene?

– Han smiler, litt oppgitt.

– Dei brukar gamle bøker, klipper og limer. Vi har læreplanmåla, det er dei vi styrer etter. Men det skaper ein del ekstraarbeid for lærarane.

Fint med plan, men...

På spørsmål om kva han tenker om nynorskvedtaka Vestland fylke skal arbeide med framover, svarar rektoren:

– Dei må gjerne lage ein plan, men det viktigaste er at dei som produserer, følgjer det opp.

Peder Lofnes Hauge, mållagsleiar som no er i permisjon, tykkjer det er viktig at Vestland som skuleeigar no tek grep for å betre situasjonen for elevane, også digitalt. Det er eit viktig signal å sende til nasjonale styresmakter, som no skal revidere opplæringslova.

– Utfordringane for nynorsk-elevane blir større etter kvart som skulekvardagen blir meir digital. Lova må sikre at nynorskelevarne får den same retten til og tilgangen på digitale verktøy og læremiddel som bokmålselevane, seier Hauge.

ANITA GRØNNINGSÆTER DIGERNES
anita.digernes@nm.no

Dei må gjerne lage ein plan, men det viktigaste er at dei som produserer læremidla, følgjer det opp.

Geir Tveit Rønning, rektor ved Odda vidaregåande skule

TAKK!

nm.no/bli-medlem

15000

Nye leiatarar i LNK

I september fekk Landssamslutninga av nynorsk-kommunar (LNK) ny styreleiari og ny dagleg leiari.

– EG GLER meg til å jobbe saman for å gjere LNK endå meir relevant for medlemmene våre, sa Sara Hamre Sekkingstad i ei pressemelding, då det vart kjent at ho er organisasjonens nye styreleiari.

Ho vart vald under landstinget til LNK på Stord. Ho tek over etter Solfrid Borge, som har vore styreleiari dei siste 16 åra.

Organisasjonen har om lag 100 medlemmer i dag.

Vil løfte nynorsken

Frå nyttår får LNK også ny dagleg leiari. Svein Olav B. Langåker tek over etter Vidar Høviskeland, då sistnemnde skal gå av med pensjon. Langåker er i dag redaktør i Framtida.no.

– Eg ser fram til å jobbe med styret og andre gode samarbeids-partnarar for å utvikle nye prosjekt og satsingar som kan løfte nynorsk arbeidet i barnehage, skule, kultur, forvalting og på andre område, sa han til Nynorsk pressekontor i september.

Ny kontaktflate

Høviskeland har leia LNK i 24 år. Han kjenner seg heldig som har fått vere med på å utvikle LNK fram til i dag.

– Det har vore ei veldig spennande og interessant tid, seier han til Norsk Tidend.

Han tok over organisasjonen då bruk av internett skaut fart her til lands, og han har vore oppte-

NYE I TOPPEN: Ny dagleg leiari Svein Olav B. Langåker og ny styreleiari Sara Hamre Sekkingstad fekk blomar under landstinget til LNK i september.

Foto: Synnøve Marie Sætre

ken av å jobbe med språk og teknologi. Ifølgje Høviskeland vart LNK ein annan type organisasjon etter opprettigna av Framtida.no i 2010.

– Tidlegare hadde vi hatt kontakt med rådmenn og ordførarar, men med Framtida fekk vi ei ny kontaktflate inn mot medlem-

mene våre. Det gjorde at vi vart knytt nærmare saman, seier han.

Rullar og går

Høviskeland trur ikkje at alle såg føre seg at LNK skulle vare i 30 år. No er det to år til jubileum.

– Det er alltid vanskeleg å få ein organisasjon til å rulle av seg

sjølv, men eg føler vi er komne dit no. Det har vore eit mål heile vegen, at vi skal utvikle oss.

Han er svært nøgd med arvtakar Svein Olav B. Langåker.

– Eg trur han har akkurat dei kvalitetane som skal til for å utvikle LNK på ein god måte.

NPK / ANITA GRØNNINGSÆTER DIGERNES

Nytt rekordår for Mållaget

15. oktober passerte Noregs Mållag **15 000 medlemmar**. – Utruleg kjekt!

ALT I AUGUST passerte Mållaget fjorårets rekordår med 14 104 beta-lande medlemmar. Då denne utgåva av Norsk Tidend gjekk i trykken, hadde vi kome opp i 15 222. Det er det høgste medlemstalet organisasjonen har hatt sidan 1987.

– Dette er utruleg kjekt! Med eit rekordstort Noregs Mållag i ryggen

ligg alt til rette for viktige gjennomslag for nynorsken i åra som kjem, sa mållagsleiari Peder Lofnes Hauge i oktober.

F**K nynorsk

I løpet av valkampen meldte femten hundre nye medlemmar seg inn i Mållaget som ein reaksjon på åtaket på nynorsk frå Framstegspartiet sin ungdomsorganisasjon. Men organisasjonen veks jamt og trutt heile året – og i heile landet.

– Vi har jobba systematisk med rekryttering, og med så mange nye medlemmar i heile Noreg viser det at vi ikkje berre er ein interesseorganisasjon for nynorsken og nynorsk-

brukarane, men ei brei folkerørsle for heile landet, seier Hauge.

Ei ny tid

Hauge opplever at både nynorsken og Mållaget har vind i segla for tida.

– Den urbane motstanden mot nynorsk døyr ut, og det nye er å melde seg inn i Mållaget. Vi har plass til fleire. Dess fleire vi er, dess større musklar har vi i møte med lokale og nasjonale styresmakter. Det merka vi då vi nyleg fekk utvida retten til å gå i eigen nynorskklasse ut ungdomsskulen, som er ein stor siger for nynorskelevane.

ANITA GRØNNINGSÆTER DIGERNES
anita.digernes@nm.no

FAKTA

NT 1987: 15 431

NT 1991: 13 222

NT 2001: 10 883

NT 2011: 10 433

NT 2018: 13 050

NT 2019: 13 581

NT 2020: 14 104

NT 2021, per 24. november: 15 222

Nynorskfestival feira 15 år

Verdas største nynorske barnebokfestival har runda **femten år**.

– Vi vil ta litteraturen med ut til folk, seier festivalleiaren.

– DET HEILE STARTA med ei framsyning som Rune Belsvik laga ein gong i tida, der han fann ut at han ville feire litteraturen i regionen her. Då oppstod ideen om ein nynorsk barnebokfestival.

Det fortel Roald Kaldestad, festivaliar for Falturiltu som gjekk av stabelen 5.–12. november i år. Det var far hans, Per Olav Kaldestad, som var ein av initiativtakarane for femten år sidan.

Ein kongstanke

Målet med festivalen er å setje sørkjelys på alle dei gode bøkene som kjem ut, ifølgje Kaldestad.

– Det har knapt vore meldingar av barnebøker i pressa dei siste åra, det er eit sorgjeleg kapittel. Så jobben vår er endå viktigare no. Vi vil løfte fram alt det gode som kjem, for mykje er av høg kvalitet.

– Korleis gjer de det?

– Kongstanken bak festivalen er at vi skal prøve å formidle litteratur på arenaer der han ikkje er til vanleg. Ta han ut frå kulturinstitusjonane og ut til folk, der dei er.

Han fortel om ein av programpostane på årets program – Rullturiltu. Det føregjekk i skateparken ved Stord kulturhus, i samarbeid

POPULÆRT: Falturiltu-festivalen på Stord samlar både barn og vaksne, kvart år.

Foto: Falturiltu

med den lokale rulleklubben og forfattar Åshild Moldskred.

– Då kan vi plutselig nå enormt med ungdom, som ikkje først og fremst er litteraturinteresserte, seier Kaldestad engasjert.

Føler eigarskap

Falturiltu har gått frå å vere ein lokal festival, til å bli ein festival som er for heile landet. «Verdas største nynorske barnebokfestival», står det på nettsida.

– Det aller kjekkaste er at folk i regionen føler eigarskap til han. Dei møter opp og samarbeider med oss,

og skulane ryddar plass i kalenderen, seier Kaldestad.

Dei lokale bokhandlane – tre stykke på Stord – melder alle om auka sal av nynorskboek etter oppstarten av Falturiltu. Og då særskilt barne- og ungdomsboek, ifølgje Kaldestad.

Gjevande

Etter femten år tykkjer han det framleis er veldig gjevande å bidra til festivalen. Saman med Jane Cathrin Særsten Jünger, Anna R. Folkestad, Hege Myklebust og Trond Leirvik Onarheim snikra han saman pro-

grammet og arrangerte jubileumsfestival tidleg i november.

Når Norsk Tidend snakkar med festivalleiaren midt under festivalen, er han svært nøgd. Han ramsar opp fleire høgdepunkt: Utstillinga av sjettklassingane ved Leirvik skule, som hadde jobba med tekstane til Ruth Lillegraven. Det å få folk med på utandørsarrangement, uansett vær. Nydelege formidlingar av barnedikt. Og stor støtte til festivalen frå både publikum og samarbeidspartnerar.

ANITA GRØNNINGSÆTER DIGERNES
anita.digernes@nm.no

NT LANGEI RUNT

Delar av det nye styret i Hå Mållag: Elsebet Rugland (t.v.), Arne Reidar Hæåk, Eva Hegre og Oddvar Høyland.
Foto: Hege Lothe

NYTT STYRE I HÅ MÅLLAG: I oktober vart Arne Reidar Hæåk valt til ny leiar i Hå Mållag. Mållaget vart skipa på nytt med interimsstyre for snart to år sidan, og han overtek som leiar i laget etter Eva Hegre.

MÅLPRISET I VALDRES: Valdres Mållag deler ut målpisen for å heidre dei som brukar nynorsk eller Valdres-dialekt. I år gjekk prisen til Valdres Radio. Medarbeidarane har sidan starten i 1985 brukt

dialekt. Det var dagleg leiar Astrid Breiseth som tok imot prisen på vegner av Valdres Radio.

SKIFTE I MÅLLAGET DAG: Ottar Vik er blitt vald til leiar i Mållaget Dag fram til årsmøtet i februar 2022.

INSPIRASJONSEMINAR: Dei tre fylkesmållaga i Møre og Romsdal inviterte til eit inspirasjonsseminar på Sunndalsøra fyrste helga i november. Det var mange frammøtte, og folk fekk høre på **Hans Hyldbak** av **Svein Sæter**, og det var fleire føredrag om konkret målarbeid. Både ein optimistisk og inspirerande dag, vart det rapportert.

NY LEIAR I SØR-AURDAL: Karen Marie Kvåle Garthus er vald til ny leiar i Sør-Aurdal dialekt- og mållag. Ho overtek for Åse Østgård Hagen.

VERVESTAND PÅ GOL: Laurdag 25. september stod Gol Mållag på stand under Fårefestivalen.

HAR FÅTT NY HEIM: Etter å ha brukt Tante Gerda kafé i Strandgata på Hamar i mange år (faktisk heilt sidan starten i 2011/2012), har **Hamar dialekt- og mållag** inngått samarbeid med Heim på Østre Torg. Mållaget vonar å komme i gang igjen med

mindre og kanskje også større faglege føredrag i framtidta.

LØVÅSEN PÅ TOLGA: Tolga bibliotek og Nord-Østerdal dialekt- og mållag har saman invitert til bokkveld der forfattar **Sigmund Løvåsen** skal snakke.

MÅLKNIVEN TIL RENATE: Gjesdal Mållag i Rogaland har gjeve Målkiven til ungdomsskulelærar **Renate Tytingvåg**. Det er ein pris for god innsats for nynorsk, og ho fekk utmerkinga fordi ho har arbeidd godt med og for nynorsk på Gjesdal ungdomsskule.

BYGDAKVELD I ÅMLI: Saman med fleire andre organisasjonar har **Åqli Mållag** vore med på å skipe til ein eigen bygdekveld for Åqli. Der var det underhaldning, mat og utloddning.

BOKKVELD MED TORVALD SUND: Levanger Mållag inviterte til bokkveld med barnebokforfattar **Torvald Sund**. Han har nett gjeve ut ei ny bok.

GOD MARKNADSFØRING: **Groven Camping og Hyttegrend** har blitt tildelt målpisen for 2021. Dei får prisen frå Vinje Mållag. Utmerkinga får dei for god nynorsk marknadsføring.

Foto: Noregs Mållag

Marie Lovise Widnes til minne

MARIE LOVISE WIDNES vart fødd 1. november 1930 i Syltedalen i Vanylven og døydde 19. november 2021 med familien rundt seg.

Vi har mange sterke og gode minne etter Marie Lovise Widnes. Eitt av dei er frå då Mållaget og Målungsdomen inviterte til demonstrasjon for sidemålsordninga i høve landsmøtet til Mållaget i Ålesund i 2004. Det var mobilisert om lag 500 elevar og vaksne frå heile Sunnmøre. Side Brok skulle spele, og stemninga var god. Men det var først då Marie Lovise Widnes, som allereie då var ei litt eldre dame, gjekk på scena, at det vart kveik i ungdomane. Etter hennar appell var få i tvil om at stortingspolitikarane skulle få problem med å vedta å fjerne eksamen i sidemål på ungdomsskulen og gjøre sidemålet om til trekkfag i vidaregåande skule.

MARIE LOVISE WIDNES var på sitt første landsmøte i Mållaget allereie i juli 1950. På nyårsaftan i 2019 hadde Vikebladet Vestposten på trykk eit ungdomsminne ho skreiv frå denne hendinga. Ho vart invitert til mållagslandsmøtet på ein bytur i Ålesund. Ho skriv så levande om kor stort det var for ei ung jente å høyre taler og innlegg i debatten. Ho fekk vere med på festmiddagen på Aksla same kvelden. Det var fyrste gong ho var på restaurant, og der sat ho mellom målfolk og fekk ete nydeleg suppe. Ho fortel vidare at ho fekk så dårleg samvit for mor si, som sikkert kom til å bli livande redd for ho. Så ho sprang ned alle trappene

for å fortelje mora som sat opp og venta på ho, om korleis det var. Så sprang ho med lette steg opp att alle trappene, og fekk med seg desserten, meir allsong og stas.

På festmiddagen i Oslo Rådhus i høve hundreårsjubileumslandsmøtet 56 år seinare vart Marie Lovise Widnes utnemnd til heidersmedlem i Noregs Mållag.

HO VAKS OPP, som så mange andre, i små kår og med hardt arbeid og lite pengar. Ho byrja i ungdomslaget som 14-åring, og heilt frå tidleg ungdom var Marie Lovise ei målkvinne. Fordi ho vaks opp den tida ho gjorde, var det ikkje mange vegar til utdanning for ei ung jente frå eit mindre småbruk i distrikta. Då ho var 19 år, song ho for Einar Gerhardsen på eit møte i Ulsteinvik, og han såg kva slags talent som var i henne. Han ordna det slik at ho fekk eit opphold på ein folkehøgskule knytt til arbeidarrørsla. Det vart den einaste utdanninga ho fekk ut over åra i folkeskulen.

Ho skreiv songen «Gangdøra» allereie då ho var 19 år. Den skulle seinare gjøre henne nasjonalt kjend då ho gav han ut på singelplate i 1957. Det vart ein radioslager av dei sjeldne.

HO HAR HATT fleire roller i politikken. Ho var radikal og solid planta på venstresida i politikken. Ho stod trygt i dette samtidig som ho var kristen. Ho var vara til Stortinget for Arbeiderpartiet frå 1954–57. Etter EF-kampen på 70-talet valde ho seg

SV. Ho var medlem i Hareid kommunestyre frå 1971 til 1975 og frå 1983 til 1989, og medlem av Møre og Romsdal fylkesting frå 1975 til 1987. Etter brakvalet til SV i 1989 vart ho stortingsrepresentant frå Møre og Romsdal SV.

LIVET HENNAR VAR mangfaldig, med ein levande nynorskidentitet heile livet. I politikken tok ho i fleire tak for nynorsken, og ho var også aktiv i Mållaget. På slutten av 90-talet og starten på 2000-talet såg ho at Sunnmøre Mållag trong henne. Då vart ho fyrst medlem i styret frå 1998 og leiar frå 2000 fram til 2005. Ho stilte opp når ho vart beden om det, og sa ja då Målungsdomen aksjonerte i valkampen i Ålesund september 2001, og dei bad Marie Lovise Widnes om å halde appellen. Då Marie Lovise Widnes fylte 80 år, skipa Vanylven Mållag og Vanylven kommune ein fest av ein kulturveld til ære for henne.

HO HADDE EIN skarp penn og ei kritisk røyst som også var å høyre på landsmøta til Noregs Mållag. Gjennom eit aktivt liv som politikar, forfattar, diktar, songar og ikkje minst målkvinne vart ho ein institusjon i seg sjølv.

Gjennom songen har nynorsken sunge seg inn i hjartet til det norske folk, og ei av dei fremste for-songarane har vore nettopp Marie Lovise Widnes. Takk for det du har gjort for nynorsken, Marie Lovise!

*Synnøve Marie Sætre
Fungerande leiar i Noregs Mållag*

Mange elevar vel å byte målform i løpet av skulegangen. erfaringar – han om kvifor han held på nynorsken, ho om

Derfor valde eg nynorsk

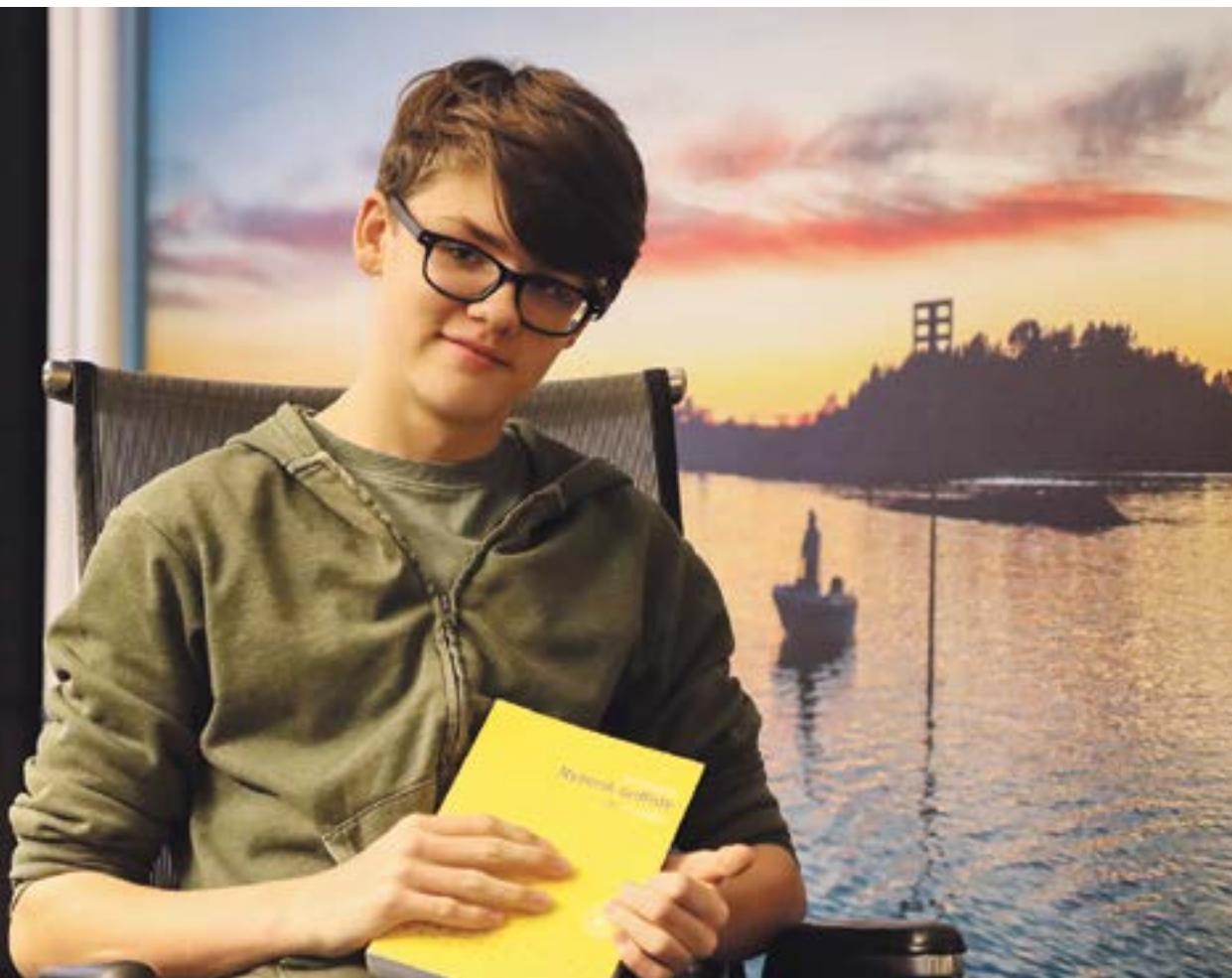

Foto: Privat

*Kvar gong eg
lurer på om
nynorsk er riktig,
kjem eg fram til
same svar.*

Herman Langenes Bøen (15)

AV: HERMAN LANGENES BØEN (15),
ELEV VED MELAND UNGDOMSSKULE
I ALVER KOMMUNE

ETTER KVART SOM åra gjekk, bytte fleire og fleire hovudmål. Alle kameratane mine syntest nynorsk var for «vanskeleg».

Heilt frå første klasse og fram til i dag har eg hatt nynorsk som hovudmål. Eg har til tider tvilt på om nynorsk var det rette valet. Det har vist seg meir utfordrande enn bokmål, men alltid overkommeleg. Kvar gong eg lurer på om nynorsk er riktig, kjem eg fram til same svar.

Eg hugsar godt på barne-skulen, der nynorskgruppa var ein stor minoritet. Det

var tider der bokmålsgruppa trong to lærarar, i og med at opp mot ni av ti i klassen hadde bokmål. Etter kvart som åra gjekk, bytta fleire og fleire hovudmål. Dei aller fleste gjekk frå nynorsk til bokmål, og til slutt var det berre tre–fire nynorskelevar igjen på gruppa mi.

Sjølv om eg forstod kvifor alle ville bytte, var det framleis litt trist å tenkje på. Alle kameratane mine syntest nynorsk var for «vanskeleg», medan eg aldri følte mykje motgang.

RUNDT FEMTE KLASSE bestemte lærarane å setje dei to gruppene saman, ettersom nynorskgruppa var så lita. Sjølv om mesteparten av undervisninga gjekk føre seg

på bokmål, skreiv dei alltid opp dei same oppgåvene på nynorsk ved sida av bokmålsoppgåvene.

Så kom ungdomsskulen. Her var det mykje mindre skilnad på nynorsk og bokmål. I staden for å ha to grupper, skreiv alle same oppgåve. Deretter gav lærarane berre karakter på sidemål eller hovudmål, alt etter kva elevane hadde valt. Dette systemet fungerte svært bra. Det gjorde undervisninga lettare å henge med på. Overraskande nok, var det ein god del fleire nynorskelevar på ungdomsskulen. Eg følte meg ikkje like åleine lenger.

DET VAR OGSÅ rundt denne tida eg fekk vite om historia til nynorsken, og kor viktig ho faktisk var for Noreg. Før dette hadde mykje av grunnen til at eg heldt meg til nynorsk; foreldra mine. Begge var veldig glade i nynorsk og hjelpte meg flittig med vanskelege lekser. Men no som eg kunne meir om skriftspråket eg hadde valt i så mange år, blei det på ein måte litt lettare å skrive. Eg forstod nynorsken betre. No kunne eg faktisk argumentere for, og beskytte skriftspråket mitt.

DET HAR IKKJE alltid vore like lett. Det har vore gongar der eg har vore usikker. Bokmål kan verke betre enn nynorsken for mange, og er kanskje meir likt korleis vi snakkar. For mange er nynorsk rett og slett for «rart». Men eg meiner at vi må ta vare på dette stykket av norsk kultur og historie, og ikkje la det søkke fordi bokmål er «lettare». Nynorsken er nok kanskje litt rar, men det er jo eigentleg vi nordmenn òg.

*Innlegget sto først på trykk
i Avisa Nordhordland*

Her fortel Herman (15) og Molly (12) om kvar sine kvifor ho valde han vekk.

Fra nynorsk til bokmål

AV **MOLLY GROTLE** (12),
ELEV VED GRASDAL SKULE
I ALVER KOMMUNE

DET BLE VANSKELIGERE og vanskeligere for meg å ha nynorsk som hovedmål. Men jeg er glad jeg hadde nynorsk de første årene på skolen.

Da jeg begynte i 1. klasse, hadde jeg ikke noe forhold til nynorsk. Jeg startet i en nynorsk klasse, og vi var 15 elever som hadde nynorsk den gangen. Vi delte klasserom med bokmålseleverne, som den gangen var ti elever. Undervisningen ble gjennomført både på nynorsk og bokmål, men i norsktimene var klassen delt slik at vi fikk litt egen nynorsk-opplæring.

DE TO FØRSTE årene gikk lesingen og skrivingen ganske greit, da tekstene vi leste var korte. Men etter hvert som tekstene ble mer krevende, ble det også vanskeligere for meg. Jeg skjønte sammenhengen i tekstene, men ikke alle de vanskelige nynorske ordene.

DA JEG BEGYNTE i 3. klasse, ble det vanskeligere å følge med og jeg syns det gikk for raskt. Kontaktlæreren min så vanskene mine og hadde stor forståelse for meg. Hun tilpasset oppgaver til meg og hjalp meg med vanskelige ord. Vi ble, sammen med foreldrene mine, enige om at jeg skulle fortsette med nynorsk. Da jeg fikk hjelp, følte jeg at det gikk litt bedre, men jeg hadde fortsatt vanskeligheter med skolearbeidet. Da jeg i denne perioden skulle gjøre lekser, var det vanskelig. Det var utfordrende for foreldrene mine å hjelpe meg med nynorsken, og da ga jeg nesten opp. Men, jeg fortsatte.

14. KLASSE hadde vi et prosjekt der vi ikke hadde lekser i

en periode. Det var veldig fint for meg. Vi jobbet også mye på data det året. Men da vi skulle lage bok i klassen, og skrive fortellinger om dinosaurer, var det meningen at min historie skulle skrives på nynorsk. Da jeg hadde skrevet fire sider, ble læreren min oppmerksom på at jeg hadde skrevet alt på bokmål. Jeg ble skikkelig lei meg da jeg måtte endre historien til nynorsk. Heldigvis fikk jeg hjelp av læreren min til å rette historien min. Jeg liker veldig godt å skrive, og jeg har veldig god fantasi, så historien var det ikke noe problem å skrive, men målformen var det verre med. Jeg tror at dette har en sammenheng med at de fleste bøkene jeg har lest, har vært på bokmål.

JEG LIKER VELDIG godt å lese. Mamma prøvde å hjelpe meg med å låne nynorske bøker som jeg ville lese. Vi dro til biblioteket for å finne et godt utvalg, men ingen av bøkene jeg ville lese den gangen, var på nynorsk. Derfor valgte jeg å låne og lese bokmålsbøker. Dette førte til at jeg startet å blande nynorsk med bokmål. Skoledagen ble vanskeligere for meg på bakgrunn av dette.

I 5. KLASSE valgte foreldrene mine å flytte meg fra nynorsk til bokmål. Det var to grunner til det. For det første mente de det ville bli enklere for meg å skrive og lese bokmål. Den andre grunnen var at læreren min skulle bli kontaktlærer for både bokmåls- og nynorskelevene den høsten.

JEG KAN NÅ lese de bøkene jeg vil uten å tenke på hva som er best for meg i forhold til skolearbeid. Nå trenger jeg nesten ikke noe hjelp til å skrive riktig, og jeg har mye mer lyst til å lese og skrive. Jeg er mer motiveret for skolearbeidet og det er lettere å forstå hva jeg leser.

Foto: Privat

I KLASSEN MIN er det like mange nynorskelever som bokmålselever. Læreren min underviser mest på nynorsk, fordi vi bor i en nynorsk kommune og fordi læreren min mener at vi får mye «gratis» ved å ha undervisning på nynorsk selv om vi er like mange bokmålselever.

NÅ GÅR JEG i 7. klasse og har bokmål som mitt hovedmål. Men vi skal også lære en del nynorsk. Jeg ser på det som en stor fordel at jeg hadde nynorsk de første årene på skolen, for det er lettere for meg å skjønne sammenhenger i det nynorske skriftspråket. Vi leser tekster både på nynorsk og bokmål. Nå forstår jeg hva jeg leser selv om det er en tekst på nynorsk.

Nå trenger jeg nesten ikke noe hjelp til å skrive riktig, og jeg har mye mer lyst til å lese og skrive.

Molly Grotle (12)

Ingen veit når klassikarane oppstår.
Herborg Kråkevik slår eit slag for
å skape ny kunst – for vår tid.

Ein nynorsk heim

*Sumaren kverv og snur seg burt;
Dag etter Dag han ut or Synom siger.
Graset vil verda styrdt og turt.
Ijoset vil minka; Myrkret stiger.
Dagen er stutt, og Natti er lang;
so er no Aarsens gamle Gang.*

Slik byrjar «Haustvisa» av Ivar Aasen. Det er kanskje ikkje hans mest kjende verk, men det har Herborg Kråkevik tenkt å gjere noko med. I november la ho ut på turné. Første stopp var Aasen-tunet i Ørsta 10. november, med urframføring av nettopp «Haustvisa».

– Kvi for akkurat den?

– Me syntest den passa no. Det var pianisten, Tove Kragset, som foreslo den fordi ho likte så godt rytmen i diktet, fortel Kråkevik.

I tillegg spurde ho foreldra sine heime i Jondal om råd, og dei foreslo også «Haustvisa». Sjølv hadde ikkje Kråkevik hørt diktet før, men likte tanken på å lage noko nytt.

– Vi har ikkje så mange Ivar Aasen-dikt på repertoaret. No kunne vi skape noko nytt som vi kan bruke vidare.

Språket er nært

Kråkevik vaks opp på ein gard i Jondal. Sidan er ho blitt eit kjent fjes for dei fleste i Noreg, som artist, skodespelar og kulturformidlar. Den nynorske kulturarven er som ein raud tråd i karrieren hennar, frå 1995 til i dag.

– Ja, kva hadde yrkeslivet ditt vore utan det?

– Det er heilt utenkjøleg å førestille seg. Det ligg så mykje identitet i det å kome frå ein nynorsk heim. Det å vekse opp med den merksemda som engasjerte nynorskforeldre har. Og så når ein kjem ut i verda og må forsvare at du skal bruke det språket. Det gjer noko grunnleggande med innstillinga, meiner ho.

Kråkevik har budd i Danmark lenge, saman

HERBORG KRÅKEVIK

– Fødd 28. desember 1973

– Frå Jondal

– Artist og skodespelar

– Sette opp *Haugtussa* i 1995. Sidan har ho gitt ut album, skrive bøker, og vore med i fleire filmar og teaterstykke.

– Sidan 2015 har ho vore redaktør for heftet *Juleroser*, som Samlaget gir ut.

– I år er ho også aktuell med Barnas *Juleroser*-album (Grappa Musikkforlag) og *Juleroser*-turné.

med sin danske mann og deira to døtre. Men å skrive på dansk, det er ikkje så lett.

– Språk er noko veldig nært. Om eg skal skrive ein faktatekst på dansk, så kan eg sikkert få det til. Det vert verre om eg skal setje ord på kjenslene. Då er det vanskeleg nok på bokmål, tykkjer ho.

– Det blir liksom litt holt for meg. Om eg skal skrive om noko som verkeleg betyr noko for meg, må eg skrive på nynorsk.

Suksess med gammal tradisjon

Sidan 2015 har ho vore redaktør for det litterære juleheftet *Juleroser*, som blir gitt ut av Samlaget. Ideen til gjenopplivinga av heftet, som kom ut frå 1881–1944, fekk ho allereie som 12-åring.

– Foreldra mine samla på dei antikke hefta. Eg tykte hefta var så enormt vakre.

Då ho oppdaga at hefta ikkje kom ut lenger, tenkte ho: Det skal eg gjøre noko med når eg vert vaksen.

Fleire år seinare gjekk ho til Samlaget med ideen, og det var ein lang prosess fram mot det første heftet i 2015.

– Det er dyrt å lage, men takka vere redaktøren der så ville dei prøve. Det viste seg at det ikkje var så dumt.

I år kjem *Juleroser* i eit opplag på 90 000, og er ein bestseljar blant julehefta.

Brenn for det nye

– Kva ynskjer du at folk skal få ut av å ha Juleroser i heimen?

Kråkevik pustar djupt inn, som om ho har mykje på hjartet.

– Det vi brenn for aller mest, er at det skal skapast ny julekunst frå vår tid. At det skal lagast forteljingar, songar, måleriar og dikt som kan setje ord på jula slik ho er i våre liv i dag.

Målet med heftet er å skape rom for nye klassikarar, seier Kråkevik.

– Då Jakob Sande skreiv «Det lyser i stille grenader» til juleheftet *Jul i Sunnfjord* i 1931, visste ikkje han at vi i 2021 skulle synast at det er ein av dei finaste julesongane nokon gong. Ein veit aldri når klassikarane vert laga.

Årets viktigaste pause

Sjølv er Kråkevik vekkreist det meste av adventstida. Men ho og døtrene har éin fast tradisjon.

– Mor mi hentar alltid mose og blåbærlyng frå garden heime i Jondal, og så sender ho det i posten til Danmark. Så pyntar eg og jentene mine adventskransar med det.

– Kva betyr julehøgtida for deg?

– Den er nok først og fremst årets viktigaste pause for meg. Det er viktig for meg at jula ikkje har eit snev av kvardag. For kanskje må ein prestere igjen allereie første eller andre nyårsdag.

ANITA GRØNNINGSÆTER DIGERNES
anita.digernes@nm.no

Det ligg så mykje identitet i det å kome frå ein nynorsk heim. Det å vekse opp med den merksemda som engasjerte nynorskforeldre har.

NY JULEKUNST: – *Det vi brenn aller mest for, er at det skal skapast ny julekunst frå vår tid, seier Herborg Kråkevik, redaktør for bladet Juleroser.*

Foto: Samlaget

FEKK MÅLERI: Ungane i Lyefjell barnehage i Time kommune tok vel imot Mållaget. Leiar i Jæren Mållag, Knut Magnus Nordal, vart overrekt eit flott måleri som nokre av borna hadde laga, då han kom på besøk.

Foto: Hege Lothe

På hjul for nynorsken

Denne hausten har Nynorskstafetten vore på hjul igjen. I løpet av tre hektiske veker har vi reist gjennom tolv kommunar, og møtt 15 lokallag i Ryfylke og på Jæren.

Dei femten dagane var fordelt mellom Forsand, Sandnes, Stavanger, Rennesøy, Finnøy, Sola, Strand, Hjelmeland, Suldal, Sauda, Gjesdal, Klepp, Time, Hå og Bjerkeim.

– Det er utruleg kjekt for oss som er tillitsvalde i Noregs Mållag, å få lov til å reise på nynorskstafett. Vi får mykje kunnskap om kva som rører seg der nynorsken er i bruk, kva som er utfordringane og kva vi som mållag bør ta tak i, fortel Synnøve Marie Sætre, fungerande leiar i Noregs Mållag.

Ho var sjølv med på Nynorskstafetten i Forsand, Sandnes og Stavanger.

– Dessutan får vi treft mange tillitsvalde i lokallaga våre. Vi får gjort godt målarbeid i lag, vi får drøfta ulike problemstillingar og vi vert betre kjende. Alt saman er både nytig og kjekt, seier Sætre.

Kvar haust sidan 2013 har Noregs Mållag og Norsk Målungdom vore på vegen. Då vert det leigt inn ein bil som får fin dekor og så vert han fylt med folk. Deretter er det lokallaga som ordnar avtalar. Nytt i år er at Noregs Mållag fekk ekstra støtte frå staten til å leige inn nynorskforfattarar til å halde opplegg i klas-seromma.

AV ERIK GROV
erik.grov@nm.no

BILETEKST: Synnøve Marie Sætre, fungerande leiar i Noregs Mållag, overrekte stafettpinnen til Eirik Faret Sakariassen, leiar i utval for oppvekst og utdanning i Stavanger kommune.

Foto: Hege Lothe

I oktober vart 50-årsjubileet for **elevstreikane i 1971** markert fleire stadar. – Det er på tide at politikarane får fingeren ut av ræva, meiner målungdomen.

SPRELL LEVANDE: – 50 år er lenge sidan, men me er mange som ikkje er daude enno! Oddny Irene Miljeteg får salen til å humre under appellen ho heldt i Øystese i oktober.

Foto: Anita Grønningsæter Digernes

50 år etter:

Kjempar framleis

DET SUMMAR I festsalen på Kvam vidaregåande skule i Øystese. Det kjem ein jamm straum av elevar inn gjennom dørene. Stolar skrapar i golvet, det klaprar i jakkemerke som blir festa på ullskjorter og hettegenserar. «Nynorske læremiddel NO!», står det etter kvart på brystet til dei aller fleste.

Emil Kvebak Øvretveit frå Vestland ungdomsutval kremtar i mikrofonen, og det vert stille i salen.

Streik førte til lovfesting

I år er det 50 år sidan 30 000 elevar ved 112 skular landet over streika for å få lovfesta retten til at lærebøker på nynorsk skulle komme til same tid og pris som lærebøker på bokmål.

Elevane ved Øystese gymnas (som i dag heiter Kvam vgs) var sentrale i å organisere og mobilisere til dei landsomfattande aksjonane. Og dei var tidleg ute: I 1971 hadde dei ein eigen elevstreik tidleg i september, og skipa eit større, nasjonalt planleggingsmøte i framkant av elevstreiken i slutten av oktober.

Skular frå Hammerfest i nord til Kristiansand i sør deltok til slutt i aksjonane. I tillegg vart 26 000 underskrifter samla inn. I åra som kom vart det organisert fleire aksjonar.

Tre år etter, den 20. mai 1974,

vedtok Odelstinget at alle lærebøker og læremiddel i andre fag enn norsk skal ligge føre på begge målformer, til same tid og til same pris. Lagtinget sluttar seg samrøystes til lova den same månaden.

Nynorsk nedprioritert

Men likevel er det mange som må vente på nynorske lærebøker, også i dag. Det veit Astrid Holmfjord, spesialbibliotekar ved Kvam vidaregåande skule, alt om.

– Som regel kjem nynorskbøkene etter nokre månadar, men i fyr fekk elevane på studierettinga teknologi- og industrifag den eine læreboka si to veker før skuleåret var slutt, fortalte ho i siste utgåve av Norsk Tidend.

Konsekvensen er at lærarar må nyte eldre bøker eller bruke tid på å lage alternative opplegg. Situasjonen er heller ikkje heldig for elevane, meiner Holmfjord.

– Dei får fort kjensla av at nynorsk blir nedprioritert.

Rauda strekar

– Femti år er altfor lenge. Det er på tide at politikarane får fingeren ut av ræva og sørger for at språket vårt blir tatt på alvor no.

Leiar for Norsk Målungdom, Frida Pernille Mikkelsen, har inntatt talarstolen i festsalen på Øystese. Ho skulle ynske marke-

ringa 27. oktober berre var nettopp det – ei markering.

– Eg skulle ynske at femti år med kamp førte til at det vart like lett å vere nynorskbrukar i norsk skule som det er å vere bokmålsbrukar. At vi hadde språkleg jamstilling i skulen. Men det har vi ikkje, seier ho til elevane og lærarane i salen.

Ho meiner kampane står i kø for nynorskelevane. Kanskje særskilt i den digitale skulekvarden. I dag må nynorskelevane lære språket sitt gjennom skriveprogram som gir dei raude strekar under ord dei skriv rett.

Går ut over elevane

50-årsjubileet for elevstreikane vart også markert i Volda, torsdag 28. oktober. 350 elevar frå Volda ungdomsskule, Volda vidaregåande skule og studentar frå høgskulen i bygda møtte opp. Og dei var klare i talen.

– Situasjonen i dag er at forlaga vel å først skrive læremiddel på bokmål, for så å omsetje dei til nynorsk. Om bokmålsboka er klar til semesterstart, vil vi få nynorskversjonen seinare. Det skjer gong på gong at dei vel å nedprioritere den nynorske utgåva. Og det går ut over elevane, kvar gong, sa elev og appellant Tare Reklev Øverbø til NRK.

ANITA GRØNNINGSÆTER DIGERNES
anita.digernes@nm.no

Mellom 19. august og 16. november fekk Noregs Mållag 518 182 kroner i gåve. Det er me umåteleg takksame for. Gåvene er veldig viktige bidrag til arbeidet vårt for å sikre nynorsk betre vilkår. Vil du gje oss ei gåve, set me stor pris på det. Bruk gjerne giroen som føljer med avisa, eller vips eit valfritt beløp til 90540. Du kan også sende IVAR50, IVAR100, IVAR300 eller IVAR500 i ei tekstmelding til tlf. 2490. Tusen takk! **Tusen takk!**

AUST-AGDER**MÅLLAG**

Scott Aanby
Jacob Bakken
Ragnhild Bjæn
Torfinn Brokke
Anne Brit Dræge
Rolf Fredriksen
Jon Olav Gryting
Johannes Havstad
Olav Hoftuft
John Gustav
Johansen
Bjørg Marie Krog
Kleiven
Ragnar Kaasa
Jorunn Lande
Gunhilde Langerud
Hans-Olav Lauvstad
Anne Liv Lidtveit
Jon Kolbjørn Lindset
Ragnhild Olavsdotter
Nomeland
Rune Nylund
Kari Hagelia Olstad
Signe Alise Olstad
Sigrid Bjørg Ramse
Kari Gerd Riisland
Olav Riisland
Øystein Rød
Geir Skjevrak
Tone Stålesen
Johannes G. Torstveit
Petra Marie Gunnars-
dotter Trydal
Helge Ove Tweiten
Bjørg Valborgland
Olav Vehus
Jens Vellene
Olav Torj Åkre

**AUSTMANNA-
LAGET**

Olaug Aaberge
Brynjulf Aartun
Ole Bjerke
Ivar B. Blekastad
Sigurd Blossom
Else Petra Borkhus
Per T. Borkhus
Eldrid Brandvol
Jon Steinar
Bredeveien
Råmund Bruheim
Liv Jorun Braastad
Magnhild Bruheim
Ivar Bungum
Bjørn Dalen
Tor Johannes Einbu
Ingvild Marie Eknes
Torhild Ekre
Ingar I. Elgvasslien
Hans Enstad
Tordis Irene Fosse
Anders G. Fretheim
Cathrine Dunker
Furuly
Eirin Hildborg
Førsund
Randi Therese Garmo
Ida Susanne
Grønningsæter
Kjell Gulbrandsen
Ellen Kristin Hansen
Olav Haraldseid
Ida Haugum
Marit Hoff
Bjarte Hole

Ola Holen

Per Rolf Johnsen
Ola Jonsmoen
Turid Kleiva
Håvard Kleiven
Lisa Kramprud
Inger Margrethe
Kyllingstad
Ingrid Hanna
Johanne Laugslet
Gunnar Lien
Asgeir Lilleås
Albert Lunde
Magni Melvær
Anne Midtbø
Asbjørn Myrvang
Jogrims Nordsletten
Odd Arne Nustad
Haldis Næsset
Olaf Nøkleby
Jørgen Nørstegard
Leiv Arild Pedersen
Kjersti Prestekvern
Einar Reitan
Torlaug Roel
Arnt Stian Rolstad
Oddvar Romundset
Kjartan Ruset
Kari Røssum
Oddrun Merete
Rosvoll Sagevik
Hans Sandviken
Signe Beret Seielstad
Jarle Sjåstad
Arne Skogli
Egil Skulerud
Arne Skuterud
Øystein Olav Skaar
Nils Steinar Slapgård
Hans Sletten
Reidun Snerle
Unn-Elisabeth
Solhaug
Audun Solli
Inger Kirsten Stagrim
Mogunn Synstnes
Sverre Sørbø
Reidun Ramse
Sørensen
Ivar Teigum
Olav Teppen
Reidun Tordhol
Lars Ullgren
Olav Veka
Magne Velure
Hege Vaagaasar
Ingebjørg Østerås
Åse Grønljen Østmo
Svein Øye
Lisbeth Øygarden
Bjarne Øygarden

**BUSKERUD
MÅLLAG**

John-Ragnar Kvam
Aarset
Alma Anderdal
Karin Arnesen
Oliv Bakkeplass
Niri Baklid
Maria Høgetveit Berg
Tom Ragnar Berg
Tor O. Bergum
Ellen Brønstad
Anna H. Dale
Per Drabløs
Sissel Eikebø
Bjarte Hole

Borgny Feten

Ranveig Gjæringen
Inger Lise Gobakken
Sverre Heimdal
Sigrid Hjelmen
Oddbjørn Jorde
Frode Kinserdal
Sylfest Laingen
Ole Marius Liabø
Gunhild Lien
Osvald Medhus
Ingunn Asperheim
Nestegard
Steinung Nestegard
Petter Næss
Odd Oleivsgard
Arne Ommeland
Tordis Perstølen
Unn Perstølen
Gro Randen
Jostein Rivedal
Kari Roe
Kjersti Prestekvern
Einar Reitan
Torlaug Roel
Arnt Stian Rolstad
Oddvar Romundset
Kjartan Ruset
Kari Røssum
Oddrun Merete
Rosvoll Sagevik
Hans Sandviken
Signe Beret Seielstad
Jarle Sjåstad
Arne Skogli
Egil Skulerud
Arne Skuterud
Øystein Olav Skaar
Nils Steinar Slapgård
Hans Sletten
Reidun Snerle
Unn-Elisabeth
Solhaug
Audun Solli
Inger Kirsten Stagrim
Mogunn Synstnes
Sverre Sørbø
Reidun Ramse
Sørensen
Ivar Teigum
Olav Teppen
Reidun Tordhol
Lars Ullgren
Olav Veka
Magne Velure
Hege Vaagaasar
Ingebjørg Østerås
Åse Grønljen Østmo
Svein Øye
Lisbeth Øygarden
Bjarne Øygarden

**FYLKESMÅLLAGET
VIKVÆRINGEN**

Ingrid Aabø
Bergfinn Aabø
Solveig Fiskvik
Aamodt
Mari Reinhold Aas
Reidar Aasgaard
Tove Lisbeth Aasland
Ruth Amdahl
Norunn Askeland
Gurid Aga Askeland
Børre Austmann
Kristin Barstad
Olav Befring
Anne-Marie Berge
Anfinn Bernaas
Jostein Bjørbekk
Kari Bjørke
Ole Håvik Bjørkedal
Reidar Bjørnerheim
Ingebjørg Loe
Bjørnstad
Birgitte Gustava
Røthe Bjørnøy
Erlend Bleie
Erik Bolstad
Reidar Borgstrøm
Harald Brandal
Berit Brandseth
Hæge Marie Roholdt
Brunvatne
Per Drabløs
Sissel Eikebø
Jan Fekjan

Lill Katrin Bødal

Tormod Bønes
Kjell Dahle
Tove Dybesland
Hans Olav Eggestad
Tove Karina
Eidhammer
Sigrid Engebakk
Martin Enstad
Arne Eri
Kirsten Osmo Eriksen
Solveig Barratt Erstad
Eva Christine
Fannemel
Turid Farbregd
Maren Farmen
Marit Holmquist
Fenne
Ingar Daffinrud Fjeld
Kjersti Fjeldstad
Mona Evelyn
Flognfeldt
Liv Flugsrud
Erna S Forset
Tor Fuglevik
Kim S. Fureli
Haldor Fykse
Sønnev Skrede
Kjell Helge Solli
Berit Marie Sørhøy
Einride Tinjar
Nils Torsrud
Sigrun Torsteinsrud
Knut S. Torsteinsrud
Svein Olav Tovsrød
Arne Oddmund Tuv
Nils Tørto
Øystein Velure
Ragnhild Gudrun
Vikesland
Anders Olav Vøllo
Hilde Holeplass
Wathne

**FYLKESMÅLLAGET
VIKVÆRINGEN**

Ingrid Aabø
Bergfinn Aabø
Solveig Fiskvik
Aamodt
Mari Reinhold Aas
Reidar Aasgaard
Tove Lisbeth Aasland
Ruth Amdahl
Norunn Askeland
Gurid Aga Askeland
Børre Austmann
Kristin Barstad
Olav Befring
Anne-Marie Berge
Anfinn Bernaas
Jostein Bjørbekk
Kari Bjørke
Ole Håvik Bjørkedal
Reidar Bjørnerheim
Ingebjørg Loe
Bjørnstad
Birgitte Gustava
Røthe Bjørnøy
Erlend Bleie
Erik Bolstad
Reidar Borgstrøm
Harald Brandal
Berit Brandseth
Hæge Marie Roholdt
Brunvatne
Per Drabløs
Sissel Eikebø
Jan Fekjan

Sissel Klohs

Harald Sverdrup
Koht
Kari Kolbeinstveit
Hans Olav Eggstad
Tove Karina
Eidhammer
Sigrid Engebakk
Martin Enstad
Arne Eri
Kirsten Osmo Eriksen
Solveig Barratt Erstad
Eva Christine
Fannemel
Turid Farbregd
Maren Farmen
Marit Holmquist
Fenne
Ingar Daffinrud Fjeld
Kjersti Fjeldstad
Mona Evelyn
Flognfeldt
Liv Flugsrud
Erna S Forset
Tor Fuglevik
Kim S. Fureli
Haldor Fykse
Sønnev Skrede
Kjell Helge Solli
Berit Marie Sørhøy
Einride Tinjar
Nils Torsrud
Sigrun Torsteinsrud
Knut S. Torsteinsrud
Svein Olav Tovsrød
Arne Oddmund Tuv
Nils Tørto
Øystein Velure
Ragnhild Gudrun
Vikesland
Anders Olav Vøllo
Hilde Holeplass
Wathne

**FYLKESMÅLLAGET
VIKVÆRINGEN**

Harald Sverdrup
Koht
Kari Kolbeinstveit
Hans Olav Eggstad
Tove Karina
Eidhammer
Sigrid Engebakk
Martin Enstad
Arne Eri
Kirsten Osmo Eriksen
Solveig Barratt Erstad
Eva Christine
Fannemel
Turid Farbregd
Maren Farmen
Marit Holmquist
Fenne
Ingar Daffinrud Fjeld
Kjersti Fjeldstad
Mona Evelyn
Flognfeldt
Liv Flugsrud
Erna S Forset
Tor Fuglevik
Kim S. Fureli
Haldor Fykse
Sønnev Skrede
Kjell Helge Solli
Berit Marie Sørhøy
Einride Tinjar
Nils Torsrud
Sigrun Torsteinsrud
Knut S. Torsteinsrud
Svein Olav Tovsrød
Arne Oddmund Tuv
Nils Tørto
Øystein Velure
Ragnhild Gudrun
Vikesland
Anders Olav Vøllo
Hilde Holeplass
Wathne

Agnete Strand

Einar Strømnes
Ellen Marie Svea
Sissel L Sæbø
Inger Johanne
Sæterbakk
Bård Kolltveit
Olaug Krogsæter
Dagrun Kvammen
Edvard Lauen
Torhild Leira
Tor Einar Ljønes
Helge Lorentzen
Trond Øivindsson
Lunde
Birgit Synnøve Lunde
Anders Lunnan
Gunnhild Lurås
Marte Malones
Vegard Martinsen
Wenche Irene Melby
Lars Meling
Turid Mellermstrand
Eldrid Midttun
Norvald Mo
Hanne Marie Molde
Maria Elisabeth
Moskvil
Arnold Mundal
Runa Brandal
Myklebust
Otto Gjerpe
Kåre Glette
Leif Granmo
Tom Kristian
Grimsrud
Jostein Grønset
Oddrun Grønvik
Gunnvald Grønvik
Morten Grønvold
Erik Hardeng
Sigurd Hasle
Eldbjørg Haug
Valgerd Svarstad
Haugland
Anna Sigridsdatter
Heen
Ola M. Heide
Mildrid Helland
Botolv Helleland
Ingrid Helleve
Ingrid Grene
Henriksen
Sigrun Heskstad
Audun Heskstad
Inger Karin Hjelle
Ragnhild Hoel
Edvard Hoem
Valborg Holten
Olaf Holter
Kjetil Torgrim
Homme
Joar T. Hovda
Marit Hovdenak
Olav Høgetveit
Tormod Hallstein
Høgåsen
Ingeborg Hauge
Høyland
Erling Indredide
Kjersti Instefjord
Erik Bolstad
Reidar Borgstrøm
Harald Brandal
Berit Brandseth
Hæge Marie Roholdt
Brunvatne
Per Drabløs
Sissel Eikebø
Jan Fekjan

**FYLKESMÅLLAGET
VIKVÆRINGEN**

Einar Strømnes
Ellen Marie Svea
Sissel L Sæbø
Inger Johanne
Sæterbakk
Bård Kolltveit
Olaug Krogsæter
Dagrun Kvammen
Edvard Lauen
Torhild Leira
Tor Einar Ljønes
Helge Lorentzen
Trond Øivindsson
Lunde
Birgit Synnøve Lunde
Anders Lunnan
Gunnhild Lurås
Marte Malones
Vegard Martinsen
Wenche Irene Melby
Lars Meling
Turid Mellermstrand
Eldrid Midttun
Norvald Mo
Hanne Marie Molde
Maria Elisabeth
Moskvil
Arnold Mundal
Runa Brandal
Myklebust
Otto Gjerpe
Kåre Glette
Leif Granmo
Tom Kristian
Grimsrud
Jostein Grønset
Oddrun Grønvik
Gunnvald Grønvik
Morten Grønvold
Erik Hardeng
Sigurd Hasle
Eldbjørg Haug
Valgerd Svarstad
Haugland
Anna Sigridsdatter
Heen
Ola M. Heide
Mildrid Helland
Botolv Helleland
Ingrid Helleve
Ingrid Grene
Henriksen
Sigrun Heskstad
Audun Heskstad
Inger Karin Hjelle
Ragnhild Hoel
Edvard Hoem
Valborg Holten
Olaf Holter
Kjetil Torgrim
Homme
Joar T. Hovda
Marit Hovdenak
Olav Høgetveit
Tormod Hallstein
Høgåsen
Ingeborg Hauge
Høyland
Erling Indredide
Kjersti Instefjord
Erik Bolstad
Reidar Borgstrøm
Harald Brandal
Berit Brandseth
Hæge Marie Roholdt
Brunvatne
Per Drabløs
Sissel Eikebø
Jan Fekjan

Reidun Bjørnberg

Kristin Bjørnevoll
Asbjørn Bjørnset
Solveig Bjørsvik
Målfrid Bjånesøy
Gjertrud Bleie
Lars O. Bleie
Kolbjørn Blikås
Hilde Tranøy Boege
Oddbjørn Borge
Trond Botnen
Arne Brattabø
Tor Brattabø
Nils Georg Brekke
Reidar Bremerthun
Bjarte Brundtland
Endre Otto Brunstad
Nina Mork Brunvoll
Torhild Bråthe
Bjarne Buene
Jostein Buene
Helge Buer
Arne Bystøl
Kjell Jostein Bø
Ole Sigurd Bødal
Magnar Bødal
Aud Sissel Bø
Alfhild Børve
Hege Cruickshank
Vigdis Digernes Dahl
Hildeborg Dalaker
Reidar Dale
Knut O. Dale
John Dalen
Kristian Demmo
Olav Digernes
Kristian Djuvland
Bjørg Draugsvoll
Inge Draugsvoll
Reidun Drønen
Jenny Dugstad
Torbjørn Dyrvik
Jan-Egil Dyrvik
Jenny Dyrvik
Eva K. Lepsøy Døsen
Håvard Øritsland
Eggestøl
Kristin Eik
Bjørgulv Johan Eik
Eli Roseth Eik
Frøydís Eiken
Gudrun Eimstad
Ingunn Eitrheim
Sven Arne Ekse
Eirik Ingolf Eldøy
Mathias Dahl
Ellingsen
Yngve Endal
Brynhild Enerhaug
Magne Engevik
Øystein Erstad
Inga Margrethe
Fagerbakke
Jenny Fagerheim
Gjertrud Fanebust
Rannveig Farestveit
Marit Mæland Fareth
Arnold Farstad
Hermund Fenne
Rune Fjeld
Sverre Fjell
Erling Fjærstad
Ragnvald Fleten
Karianne Flaaten
Tormod Folgerø
Audhild Fosse
Jon Fosse
Geir Fossåskaret
Harald Frønsdal

HORDALAND**MÅLLAG**

Hildegunn Aadland
Per Aak
Marianne Aanerud
Torunn Aarre
Olav Aas
Audun Reed
Aasgaard
Olav Aasmundtveit
Livar Aksnes
Audhild Aldal
Yvonne Algrøv
Kjersti Almenningen
Olaf Almenningen
Solveig Almås
Sigrid Monsen
Alvestad
Dag Amundsen
Inger Amundsen
Randi Andersen
Arne Andersen
Arnfinn Jørgen Ansok
Erik Arneson
Jon Askeland
Anne Line Asphaug
Terje Aukland
Erlend Bakke
Lillian Ballestad
Einar Bardal
Anny Bastesen
Maria Severine
Øvstebø Berge
Arild Berge
Marit Gro Berge
Jane Kristin Øvstebø
Berge
Håkon M. Berge
Marit Berge
Eli Bergsvik
Dagrun Berntsens
Leif Olaf Birkeland
Rannveig Bjørkum
Bjørn Bjørlykke

Mathias Furevik	Sjur K. Jaastad	Mailen Nybø	Thea Sunde	Marit Færevåg	Magnar Oldervik	Kristin Dybdal
Ivar Gaulen	Per Olav Kaldestad	Helge Martin Nygård	Rolf Sigmund Sunde	Stein Oddvar	Henry Opland	Holthe
Bård Steinar	Linda Økland	Egil Nysæter	Målfrid Sundvor	Gravelsæter	Dordi R. Ormset	Arvid Horpestad
Giezendanner	Kinsarvik	Monica Nyteit	Terje Svardal	Aud Grimstveit	Steinar Reiten	Unni Elisabeth
Gro Prestegard	Folke Kjelleberg	Sigfrid Rogne Naasen	Åshild Sveinsjerd	Eli Anna	Randi Sogge	Hørthe
Gjeraker	Rune Kjempenes	Jorunn Odland	Kurt Svensson	Gudmundsen	Anne Marit Strøm	Arna Høyland
Helge Gjernes	Jarle Kjepso	Odd Jørn Oldervik	Eva Svensson	Trygve Handeland	Astrid Sæter	Terje Håland
Lars Gjernes	Arne-Ivar Kjerland	Paul Olsnes	Ingebjørg Dønhaug	Louise Harris-	Ingvild Sæter	Dag Ingebrigtsen
Johan Gjertsen	Sverre Kleivkås	Åse Opheim	Sæbø	Christensen	Håkon Børset Sæther	Anne Martha
Paul Kåre Gjuvslund	Agnar Kleppe	Torunn Opheim	Harald Oddvar Sæbø	Rune Hjelmeseter	Elen Maria Todal	Kalhovde
Lars Gjøstein	Jorunn Aashild	Ingrid Oppedal	Anne Sæland	Torill Borge	Eirik S. Todal	Magnar Kartveit
Hallbjørn Gjøstein	Kleppe	Aud Oppedal	Leif Helge Særsten	Horneland	Inge Å	Anne Margrethe
Mette Christine	Solveig Kleppe	Torill Otterskred	Kristin Sætre	Olav Torfinn Jondahl	Kirsti Orheim Ås	Kolnes
Glatved-Lunde	Astrid Kløve-Graue	Anfinn Otterå	Olav Søfteland	Svend Kjetland	Knut Ås	Tore O. Koppang
Brit Thorland	Olav Kobbeltveit	Kjell Paulsen	Mari Flølø Søgaard	Lars Edvart Larsen		Nils Ingvar Korsvoll
Gravdal	Ståle Kolbeinson	Johnny Ottar	Tone Søgaard	Solveig Lunde		Reidar Kydland
Kåre Greve	Marit Jorunn	Petersen	Olav Sønnesyn	Hege Mæhle		Hallgeir Langeland
Bodhild Grindheim	Kronstad	Harald Prestegard	Anders Søvik	Paul Mølstre		Mikkel Lid
Endre Grutle	Olaug Kråkevik	Gunnbjørg Raudstein	Arne Søyland	Agnar Ståle Naustdal		Roald Lomeland
Solveig Grønlien	Trygve Kråkevik	Arild Reigstad	Øyvind Teigen	Nathalie Mariell		Bjarte Lygre
Åse Grønsnes	Trude Kraakevik	Astrid Oddbjørg	Marit Teigen	Nielsen		Torbjørn Madland
Harald Gunnarsen	Gina Kyvik	Reigstad	Johannes Teigland	Torleiv Nilsen		Eli Marvik
Ingrid Eriksen Hagen	Tone Røyndal	Berit Reinsaas	Kristine Tofte	Marit Nilsen		Anne Mo
Oddlaug S. Hansen	Kaalas	Borgny Reisæter	Johan Torekoven	Lars Gunnar Oma		Bjørg Tysdal Moe
Øystein Hassel	Åsta Kråkevik	Kjetil Revheim	Rita Torget	Harald Orvedal		Ståle Moe
Aina Isdal Haugland	Ane Landøy	Lars Riise	Kjell Torp	Geir Ragnhildstveit		Anna Måge
Andreas Haugland	Knut Langesæter	Grete Riise	Borghild Laupsa	Sigve Arthur Sakseid		Reidar Nesheim
Brita H. Hauso	Øystein Langåker	Jorunn Ripel	Torvik	Tor Jakob Sandvik		Knut Norddal
Roald Haustveit	Lars Gunnar Lie	Berit Falk Risvold	Torgeir Torvik	Trygve Sandvik		Anita Nordmark
Jorunn Havro	Åsmund Lien	Odd Stuve	Erlend Trones	Knut Selsaas		Odd Magne
Svein Heggheim	Eli Lillebø	Rommetveit	Siv Trædal	Tor Sigurd Selvåg		Nordmark
Einar M. Heggland	Kari Lloyd	Audhild Rygg	Ruth Kristin	Kjersti Simmenes		Øyvind Nordsletten
Kristian Helle	Lars Helge Ljone	Siv-Marit Rødland	Torvaldsdotter Trå	Sigmund Skard		Lise Nordstrand
Arild Helleland	Torgrim Ljones	Magnhild Rørtveit	Harry Tunestveit	Asbjørn Solheim		Pernille Nylehn
Ronald Refvik	Gaute Lund	Lars Jostein Rørvik	Solfrid Tufta Tyssen	Njål Steinsland		Bergljot Nøkling
Hellenes	Linbjørg Lunde	Jostein Røstbø	Odd Tøndel	Bente Karin		Kjellaug Sølvberg
Øyvind Hellesnes	Mari Grønset	Håkon Sagen	Tora Tønder	Martinsen Sund		Oftedal
Kristin Helle-Valle	Lundestad	Marit Sakstad	Bjørg Tøsdal	Ernst Arne Sælevik		Ingvar Olimstad
Aslak T. Helleve	Kjetil Lygre	Lars K. Sandven	Anne-Lise Ullebø	Astrid Trå Sørheim		Leiv Olsen
Aslak L. Helleve	Einar Lygre	Solbjørn Åmdal	Oddbjørg Ulveseth	Jon Olav Tesdal		Eva M. Olsen
Knut Johannes	Torun Lyssand	Sandvik	Stig Henning Vaksdal	Tom Vestvik		Berit Irene Oltesvik
Helvik	Eldbjørg Tøsdal	Helge Sandøy	Norunn Petrin	Einar Vårvik		Inger Skretting
Tine Hjartnes	Lyssand	Tove Lønøy Sangolt	Valderhaug	Ole Dag Østhushus		Opstad
Henjum	Torstein Løning	Emilio Sanhueza	Brit Valland	Anny F. Øverland		Åshild Osaland
Kjell Henrikssbø	Kjersti Løseth	Heidi Seifalfdet	Anna K. Valle	Yngve Øvstdal		Marit Osland
Kåre Herfindal	Frode Mannsåker	Torbjørn Seim	Anna Vangdal			Esther Ndayizeye
Kjartan Hernes	Benedicte Maurseth	Maria Uttun Seim	Rigmor Nesheim			Phillibert
Asbjørg Hesjedal	Margunn Melkersen	Kristin Marie Seim	Vaular			Per Ravnaas
Atle Hevroy	Brynjulf Melve	Nesse	Unni Urdal Vedå			Eli Konstanse Romsø
Olnrun Hild Hillestad	Tone Eitrheim	Liv Sekse	Anders T Veland			Audun Rosland
Trine Hilstad	Midtbø	Inger Sekse	Aslaug Veland			Laila Iren Rossavik
Inger Marie Himle	Torlaug Eitrheim	Ann Mari Selje	Randi Vengen			Magne A. Roth
Marit Hjartåker	Midtbø	Mons Ole Dyvik	Eli Versto			Atle Røe
Eivind Hjelle	Anne Marie Midtbø	Sellevold	Jon O. Vevel			Torhild L. Rørheim
Annbjørg Rebbestad	Inger Helen Midtgård	Yngve Seterås	Oddvin Vevel			Astrid Råsberg
Hjellestad	Guro Midthun	Liv Holdhus Sjursen	Turid Vik			Rolf Salte
Kjell O. Hjellum	Arne Mikkelson	Bjarne Skarestad	Aud Liv Hole Vike			Gro Tove Sandsmark
Linda Hjeltnes	Oddny Miljeteig	Olav Johannes Skeie	Gry Vikesland			Tordis Sandvik
Johan Hjortås	Therese Helland Mills	Gunvald Skeiseid	Magne Julin Vik-Mo			Einar Schibevaag
Oddfrid Hole	Marta Hildegunn	Gunnar Skirbekk	Inger B. Vikøren			Sigfrid Selsvik
Grete Oline Hole	Mjeldheim	Arne Skjerven	Åshild Lie Vilkensten			Jostein Selvåg
Karl Johan Holmås	Hallgeir Mjåtveit	Bjarne Skjold	Ranveig Kvarekvål			Ingeborg N Skjærpe
Kari Anne Hommedal	Kristi Yttredal Moe	Eivind Vågslid	Vinje			Wenche Skorge
Karl Hope	Jostein Molde	Skjæveland	Ingebjørg Viste			Målfrid Snørteland
Helge Hopland	Dag Unnar Mongstad	Asbjørn Skorpen	Jorid Aarvåg			Wenche I. Sola
Arnfinn Hopland	Leif Bjørn Monsen	Harald Skorpen	Egil Vaage			Brita Synnøve
Signe Hoprekstad	Svanhild Monstad	Oddvar Skre	Agnes Råket Vågslid			Solheim
Arny-Sissel Myking	Sigurd Morken	Anne Marie Skurtveit	Marit Vågsnes			Tom Soma
Horsås	Lillian Morvik	Kaare Skaala	Paula Ingelin			Hans Spilde
Grethe Hovland	Eva Mostraum	Astrid Skår	Hermichen Øen			Jon Stangeland
Bjørn Husefest	Torunn Myklebust	Oddvar Slettebakken	Marius Økland			Marit Rommetveit
Daniel Hydle	Jan Myklebust	Kari Smith	Nils Ivar Østerbø			Staveland
Per Jørgen Høye	Jostein Mykletun	Jostein Småbrekke	Beate Østre			Audun Steinnes
Geir Håland	Einar Myster	Erling Småland	Einar Øyre			Gaute Steinnes
Olav Asbjørn Håvik	Nils Mæhle	Turid Solberg	Solveig Åsvang			Ståle Strømsvold
Geir Instanes	Gunnlaug Møen	Harry Solberg				Inge Kristian Sunde
Borgny Instanes	Anne Marie Møllerup	Ragnhild Edith				Odd Sigmund
Johanne Telnes	Eldbjørg Møllerup	Solvang				Sunnanå
Instanes	Johannes A. Måge	Halldis Spilde				Erling Arnold
Lene Jacobsen	Amund Måge	Mette Løkeland Stai				Tønseth Svela
Jan Kåre Jakobsen	Bjørn Oldlaug Måge	Målfrid Stautland				Brit Harstad Sværen
Sniolvur Joanesarson	Marit Nedrelid	Idar Stegane				Einar Sæland
Ole-Jørgen	Eli Karin Nerhus	Arjen L H Stolk				Hogne Sønnesyn
Johannessen	Jorunn Nesheim	Nelly Storebø				Erling Thu
Gard Aasmund Skulstad Johanson	Gunnvor Ness	Gerhard Inge Storebø				Inger Tjåland
Leif Johnsen	Ingvar Nistad	Alf Magnar Strand				Kåre Torvanger
Anne Kr. H. Jordal	Øyvind Per Norang	Hilde Strømsnes				Helge Torvund
Brita Jordal	Bjørn Egil Nordland	Hans L. Strømsæther				Gunnar Totland
Egil Jøsendal	Randi Vestrheim	Edith Stusdal				Kurt Tunheim
Randi Jåstad	Norheim	Tobba Therkildsen				Arvid Tveit
	Bjørte Vigleik Notnæs	Sudmann				Torhild Øvregård Tveit

Dorthea Tveit	Per Inge Bale	Lars Kjøde	Marita Solheim	Inger Hjorthaug	Eldar Tandstad	Børre Rønningen
Aslaug Marie Undheim	Emma Bale	Ola Kjørstad	Synneva Kolle	Turid Teigene Holstad	Gudrid Tandstad	Stian Severinsen
Nils Kåre Urkegjerde	Pascale Baudouzel	Bente Kjørstad	Solheim	Sigrunn Hegghem	Per-Morten Tennøy	Per Skaugset
Jone Vadla	Unni Kristin Berge	Gunnar Kjørvik	Odd Standal	Hovde	Johan Martin	Olav Solberg
Knut Vadla	Sidsel Bergset	Jørn Kleiva	Irene Stokker	Anja Hovden	Rønning Tennøy	Gunvor Solberg
Ottar Vandvik	Anne Bergset	Arne Kleiva	Ingunn Stokstad	Kirsten Hundvebakke	Einar Orten Trovåg	Margit Ryen Steen
Sigbjørn Varhaug	Bente Kvernevik	Ragnhild-Lise Furnes	Karianne Strønen	Reidun Hunnes	Solveig Ulstein	Alv Halvor
Astrid Apalset Vassbø	Berstad	Korsvoll	Magn Jarl Stubhaug	Astri Hunnes	Randi Flem Ulvestad	Straumstøyl
Audun Vevatne	Olaug Marie Bjelde	Anita Kvammen	Sigrid Svartefoss	Ingrid Runde Huus	Lillian Ulvestad	Olav Teigen
Klara Vik	Saxe Bjørkedal	Aage Kvendseth	Jorunn Systad	Ann Helen Kolås	Gudmund	Olav Teigland
Alv Hermann Vistnes	Ole Georg Blikås	Tone Kvigne	Gunnhild Systad	Ingebrigtsen	Valderhaug	Bergljot Telnes
Atle Ingar Vold	Ingvild Helle Bolstad	Gerd Kvile	Kristina Søgnen	Christel June Iversen	Gerd-Marianne Velle	Olav Tho
Ketil Volden	Eivind Brekke	Kjellaug Kvåle	Leiv Sølvberg	Ove Kaldhol	Jorun Våge Vestnes	Torkjell Tjønn
Gunnar Vøllestad	Norunn Eimhjellen	Liv Janne Kvåle	Ståle Sørbotten	Målfrid Børtnes	Eldrid Vik	Alf Torbjørn Tveit
Vigdis Ylvisåker	Bremstein	Bjarne Kaarstad	Helge Sårheim	Kalvatin	Sveinung Walseth	Kari Tveit
Ragnhild U. Ødegaard	Toril Bruvik	Inger Langvik	Mari Synnøve Veien	Jørund Kile	Hanne Lillebø Walsh	Borgny Slettemoen
Viggo Østebø	Hilde Buer	Gunnhild Larsen	Teige	Jakob O. Kjersem	Knut Ytterdal	Tøfte
Marianne Øvregaard	Ole Reinhart	Øystein Lavik	Jakob Thingnes	Birgit Oline Kjerstad	Øyvind Østvik	Margit Verpe
Tone Årtun	Bugjerde	Bjørg Dombestein	Ivar Jostein Tjugum	Terje Kjøde	Eldar Rune Øye	Einar Versto
ROMSDAL MÅLLAG						
Roger Aakernes	Nils Distad	Jon Ove Lomheim	Finn Trædal	Berit Klepp	Mali Åm	Astrid Versto
Ingår Aas	Hallstein Dvergsdal	Ivar Myklebust	Kari Tveit	Jostein Korsnes	Kjell Arne Årseth	Arne Vinje
Dagrun Gjelsvik	Tor W. Eikemo	Longvastøl	Anne Grethe Tveit	Gunvor Krogsæter		Hans Ødegård
Austigard	Arne Eikenes	Hjalmar Lothe	Asbjørn Tysen	Rune Kvalsund		Halvor Øygarden
Henning Austigard	Annbjørg Eikenes	Rune Lotsberg	Solrun Ulland	Margrete Kvalsvik		
Asbjørn Baldersheim	Solgunn Eikevik	Atle Hagen Lunde	Åsta Urdal	Marit Kvammen		
Harald Baldersheim	Gjertrud Eikevik	Håkon Lundestad	Iren Vatne	Einar Landmark		
Annlaug Berge	Kjell Erik Eldegard	Øyvind Lyslo	Marit Breiland Velle	Odd Larsen		
Kristian Bergheim	Egebergs Stegane	Ingunn T. Lovik	John Elling Vereide	Ingvild Årøen Lein		
Leif Erik Bolsø	Engebø	Kjell Løypestrand	Oddfrid Vereide	Arne Lerheim		
Lars Palmar Breivik	Hans Engesæt	Anna Karine	Jorunn Veseth	Rune Einarsson		
Ole S. Dahle	Dag-Erik Eriksmoen	Marstein	Jens Vestheim	Løndal		
Ingebjørg Margrete Eide	Ingebjørg Erikstad	Egil Melvær	Arne Vevle	Anne Jorunn Dalseth		
Oddny Eikebø	Kjellrun Hamnes	Eli Johanne Mjellem	Ingri-Eline Vik	Moe		
Per Bjørn Ellingseter	Espe	Terje Erik Moe	Mona Elin Solstad	Gerd Moltubakk		
Øyvind Fenne	Hermod Espe	Liv Moen	Vik	Arnfinn Mork		
Maria Fjose	Ragnhild Fjærstad	Knut Moen	Kari Vik	Sølvi Woldsund		
Einar Gridset	Johannes Flaten	Jørn Moen	Lars Øyvind	Myrholt		
Torhild Hanem	Ingeborg Watne	Ragnhild Skogen	Vikesland	Jostein Nedrelid		
Kåre Magne Holsbøvåg	Flatland	Molle	Øystein Vikesland	Bjørn Ståle		
Roger Håseth	Anita E. Flo	Johan Moldestad	Oddhild A. Voll	Nedreskodje		
Liv Jordal Tangeen	Sverre N. Folkestad	Eldrid Morken	Gerd Oddny	Berit Nesdal		
Arnhild Digernes Krøvel	Solfrid Folkestad	Maryan Georgsdotter	Wergeland	Dorthe Mari Nordahl		
Tor Kvadsheim	Børge Folkestad	Ove Myklebust	Wenche Wie	Harald Nordang		
Einar M Langset	Eldbjørg Hunshamar	Helge Rasmus	Ottar Wiik	Irene Sara Nystøy		
Martinus Løvik	Fossøy	Myklebust	Åse Ørstavik	Trine Naadland		
Jofrid Alvhild Moen	Jan Martin Frislid	Randi Bjørg	Liv Østrem	Lars Omenås		
Frank Willy Mork	Ellen Frøyen	Myklebust	Lin Åm	Ingebjørg Osdal		
Johan Magnar Myrbostad	Kenneth Stigen Fureli	Kjell Magnar	Vidar Åm	Hilde Osdal		
Gunnhild Austlid Oppigard	Ottar Færøyvik	Myklebust		Bjørnar Osnes		
Karen Os	Asbjørn Geithus	Knut Ole Myren		John Osnes		
Asbjørn Oterhals	Håkon S. Gil	Guro Myrkaskog		Britt Oterholm		
Reidun Drablos Oterhals	Sigrid Gjelsvik	Olav Nedrebø		Vidar Parr		
Knut Romestrond	Arne Gjeraker	Julie Kristine Ness		Lillian Ramnefjell		
Hanne Moldver Salthammer	Magnhild Gravdal	Astrid Marie Nistad		Karl Ramstad		
Berit Moen Sand	Olav Grov	Odd Njøs		Anders Rebbestad		
Arnt Øyvind Siem	Borghild Guddal	Tage Nondal		Oddbjørg Remøy		
Astrid Skarsbø	Audun Hammer	Bjarte Nordeide		Anne Inger Rendal		
Stine Skarshaug	Connie Hamre	Stein Bugge Næss		Risbakk		
Per Arne Skomsø	Margit Hovland	Per Scott Olsen		Torleiv Rogne		
Britt Elise Skram	Hamre	Kari Melheim		Gunder Runde		
Jakob Stavik	Anne Gro Hamre	Ottesen		Olga Støylen Runde		
Anne Karin Stokkeland	Ingrid Hauge	Oddbjørn Ramstad		Per Atle Roe		
Oddmund Svarteberg	Ivar S. Haugland	Tordis Randmo		Magnar Rønstad		
Ingår Sveen	Bjarne Havro	Mette Frydenberg		Trine Røssevold		
Susan Sylte	Per Heggdal	Reinertsen		Sindre Røsvik		
Knut Sæbø	Sissel Heggheim	Sæmund Kjetil		Daniel Sandal		
Lars Vassli	Anders Hegrenes	Rindal		Lena Landsverk		
Roald Øygard	Laila Hellem	Magni Åm Risa		Sande		
SOGN OG FJORDANE MÅLLAG						
Vemund Aartun	Astrid Jorunn Henden	Henning Leiv Rivedal	Marit Veiberg Eide	Astrid Ose Silseth	Gunnveig Marie	Sætre
Lise Aasen	Helga Hjetland	Åshild Roset	Øivind Eide	Else Synnøve Skarbø	Sollid Skilbrei	Jon Todal
Georg Arnestad	Marianne Hoff	Bergljot Konglevoll	Astrid Aakre Eikrem	Knut Falk	Sidsel Skorpen	Åse Utkilen
Ola Austring	Jorunn Hope	Rysjedal	Knut Falk	Aud Farstad	Sindre Skurtveit	Gunn Utqvitne
Johannes Bakken	Sølv Anne Espeland	Einar Ryssdalsnes	Mård Torgeir	Margrete Slettebak	Margrete Nordstoga	Gerd Marie Østbø
Anne-Lise Bakken	Hope	Lise Rønnestad	Fauskevåg	Olav Slettebak	Sigrid Marit Finnseth	
Helga Bakken	Ragnar Hove	Bjørn Rørtveit	Erlend Friesstad	Liv Johanne	Nykos	
TELEMARK MÅLLAG						
TROMS OG FINNMARK MÅLLAG						
TRØNDERLAGET						
Norsk Tidend 1 • 2021	21					

- 1 I kva land er handlinga frå serien «Squid Game» sett til?
- 2 Var klimatoppmøtet i år i Glasgow eller Edinburgh?
- 3 Kva forfattar er kreditert for å ha funne opp science fiction-sjangeren?
- 4 Kva er namnet på vertsbyen for vinter-OL 2022?
- 5 I kva fylke finn me Lunner kommune: Viken eller Innlandet?
- 6 Ein heptadekagon har kor mange sider?
- 7 Kva for ein svensk artist hadde sukses med låta «Alla vill till himmelen men ingen vil dö»?
- 8 Tyskarane har «Glühwein». Kva kallar me den norske versjonen av dette?
- 9 Kva land eksporterer flest juletre i verda?
- 10 Guns N' Roses gav ut låta «November Rain» i 1992, på kva album?
- 11 I Stjernekamp, kva sjangrar var det Jorun Stiansen rauk ut på?
- 12 Kva gjer du om du «gjer svenske av deg»?
- 13 Kven vann Nobels fredspris 2021?
- 14 Ordet advent kjem frå det latinske uttrykket «adventus domini», som på norsk tyder?
- 15 Kva er ein staude?
- 16 Kva type Ford er det Vassendgutane syng om?
- 17 Kva heiter flyplassen i Sogndal?
- 18 Joe Biden er kva nummer i presidentrekka til USA?
- 19 Kva engelsk by er venskapsby til Bergen?
- 20 Kva er eit anna namn på danning av kjønnsceller, der kromosomtalet vert halvert?

20 Meiøse
19 Newcastle
18 Han er den 46. presidenten
17 Haikuåsen
16 Ford Granada

15 Ein urteaktig, feirareig planten som har
14 Herraens komme
13 Maria Resza og Dmitri Muratov
12 Du utdeler eller førsynin
11 Jzik og duktur
10 Use your illusions!

9 Canada
8 Gløgg
7 Timbuktu
6 JT Sider
5 Viliein
4 Beijing
3 Mary Shelley
2 Glasgow
1 Sør-Korea
SVAR

Oddrun Bjørgum
Karl-Ove Bjørnstad
Ola Johan Blokkum
Lars Daling
Astrid Dalslæren
Olaug Denstadli
Oddrun Duesten
Ingrid Dørum
Olav Engan
Ola Stugju Fagerhaug
Jan Finjord
Helge Fiskaa
Svein Arild Fjeldvær
Margit Flakne
Jon Olav Forbord
Johan G Foss
Kristian Johan Fossheim
Ingebright Garberg
Mia Gjessing
Jo Eirik Gers Gjul
Oddbjørn Gorsetbak
Aud Granaas
Gunhild Grue
Jon Grønlid
Anders Gustad
Ivar Sv. Hanem
Liv Haugen
Kristoffer Haugum
Kjellrun Hersund
Knut Holmen
Ola Huke
Lisbeth W. Husdal
Kjell Håve
Sigrid Haavik
Inger Sandvik Jarstein
Åke Junge
Marie Skogset Jørstad
Svein Jørum
Turid Kjendlie
Guri Kvåløy
Per Knut Kvande
Lena Øyre Leirdal
Jens Loddgard
Borghild Kristin Lomundal
Geir Lorentzen
Bjørg Lund
Lars Kolbjørn Moa
Håvard Moe
Tore Moen
Gunnar Morken
Sverre Mikal Myklestad
Maja Myrvold
Magne Måge
Erna Nergård
Irene Nevervik
Kjellrun Nilsen
Lars Nygård
Idar Næss
Peder Ohlen
Solveig Otto
Helge Raftevold
Herman Ranes
Kristian Risan
Narve Rognebakke
Helge Rypdal
Einar Rædergård
Jørgen Røflo
Per Rønningen
Inger Ramberg Røthe
Anders Sakrisvoll
Ragnhild Saur

Anne Kristine Bolme Selnes
Rutt Olden Skauge
Oddny Pauline Skeide
Åsmund Snøfugl
Ingebjørg Sogge
Arnt Stavseth
Ulf Steen
Eldar Jens Straume
Eiliv Størdal
Torvald Sund
Roald Sund
Hanne Siri Sund
Svein Bertil Sæther
Jan Sørås
Torbjørn Tranmæl
Espen Tørset
Kristoffer Uppheim
Julie Velle
Harald Vik-Mo
Ann-Merethe Voldsund
Liv Skogset Værdal
Kristin Østgård
Per Kristian Øvrehus
Aa. Bjørgum Øvre

VALDRES MÅLLAG

Eli Belsheim
Gunnar Belsheim
Bjørg Berge
Gunnar Breivik
Ola Huke
Inder Solveig Bøe
Reidun Espeseth
Anders Johnsson Espeseth
Ola Fosheim
Anne Marit Framnes
Johanna Fuglesteg
Randi Før
Sara Marie Granheim
Kari Hagaseth
Ove Haugen
Ingunn Hommedal
Bjørn Vegard Johnsen
Anita Oleanna Nygjerd
Kompen
Gerd Kvam
Bjørg Lerhol
Jonas Lunde
Torodd Lybeck
Per Lykkja
Gerd Opdal
Nils Prestegge
Nils Rogn
Gullik Skattebo
Oddbjørn Skeie
Marit Eltun Svendsen
Knut Tjelle
Per Gunnar Veltun
Åse Viken
Magnor Wigdel
Berit Matre Ødegaard
Berit Øygard

VEST-AGDER MÅLLAG

Ragnar Alrek
Anne Kathinka Aslaksen
Roger Dyrøy
Astrid Marie Engeli
Anne-Berit Erfjord
Mari Fjordheim Fjermedal

Tone Astrid Folkvord
Flodquist
Svein Harald Follerås
Randi Lohndal Frestad
Vigleik Frigstad
Elisabeth Geheb
Øyvind Grov
Berit Fiskaa Haugjord
Sander Heggeheim
Magne Heie
Kjell Erling Håland
Terje Haaland
Olav Torgny Hårtveit
Gudrun Haugen Håvorsen
Karin Vere Jacobsen
Sissel Jakobsen
Oddvar Jakobsen
Solveig Katterås
Alf Georg Kjetså
Svein Kjørvik
John Lauvdal
Kirsti Lavold
Solveig Stallemo Lima
Helge Lindekleiv
Målfrid Lindeland
Tom Arnt Lindeland
Tone Iren Lyseng
Anne Løver
Oddvar Moen
Kjartan Myklebust
Kåre Narvestad
Gudlaug Nedrelid
Hilda Helene Neset
Bodil Kvernernes Nørsett
Rolf Ivar Ommundsen
Elfrid Ovedal
Solveig Robstad
Nils Salvigsen
Martin Skjekkeland
Bjørg Helene Slapgard
Eli Smedsland
Elisabeth Smith
Asbjørn Stallemo
Maria Steinsto
Per Sveinung Stordrange
Leiv G. Storesletten
Kristin Margrethe Syvertsen
Mari Sørensen
Tomas Aleksander
Tjomsland
Ragnhild Toreid
Gunnar Vollen
Kjellbjørg Øydne Auestad
Ivar Åmlid

ØSTFOLD MÅLLAG

Kjetil Aasen
Astrid Andersen
Asgeir Bjørkedal
Lisen Dahlstrøm
Anders Ericson
Eldrid Fjalestad
Eldbjørg Johanne Giske
Rasmus Glomsrud
Trine Lise Heilmann
Eiliv Herikstad
Geir Tore Holm
Øyvind Bremer Karlsen
Arne Kvernhusvik
Guro Steine Letting
Per Kristian Løkkevik

Åse Follerås Mostad
Ulla E. Nilsen
Gunnar Ottne
Kjeld Qvortrup
Einar O. Standal
Jorun M. Stangnæs
Håkon Teigland
Asbjørn Kärki Ulvestad
Jørn Egil Zøllner
Olav-Johan Eide Øyan

YRKESMÅLLAG

Agnar Aasheim
Kjellfrid Bøthun
Elise Sundfør Erdal
Cecilie Giske Fagerholt
Olav Furnes
Ingelin Gammersvik
Borghild Gudmestad
Kristian Hagestad
Anders Bøyum Halvorsen
Torlaug Løkensgard Hoel
Sissel Hole
Eirik Holmøyvik
Eirik Holten
Johannes Bjelde Hustveit
Rønnaug Kattem
Hallvard Kjelen
Lars Rottem Krangnes
Åshild Årøen Lein
Kjell Harald Lunde
Jon Henrik Laake
Eirik Myking Midtbø
Helge Monstad
Hild Nordal
Borge Otterlei
Signe Rauboti
Ebba Riis
Frode Ringheim
Bodil Rosén
Alf Skjeseth
Magnar Slettebø
Haldor Slettebø
Sigrun Solberg
Lars Helge Sørheim
Harald Thune
Turid J. Thune
Martin Toft
Sigrid Tyssen
Åshild Ulstrup
Torgeir Urdahl
Birger Valen
Bodvar Vandvik
Olav Vesas
Dag Westhrin
Vidar Ystad

BEINVEGES INNMELDE

Erling Balstad
Kari Synnøve Bjørndal
Randi Einrem
Johannes Hjønnevåg
Kristen Kjenstad
Kristin Kjørvik
Sverre Kulstad
Kjellaug Larsen
Finn Myrvang
Andrew James Rabbitt
Ole Arin Sakshaug
Per Smørvik
Erling Stangnes

Språkprisen 2021 til Jølster-forfattar

Katrine Sele (biletet) stakk av med språkprisen i år. «Portrettkunst i skrift», meiner juryen.

Språkprisen blir delt ut av Språkrådet kvart år. Juryen, som er leidd av Kaja Schjerven Mollerin, seier i grunnjervinga at forfattaren får prisen for «skarpe innblikk i store politiske spørsmål og i sjølvé tilværet» gjennom lagnaden til menneska i bøkene Jølster hotell (2017) og Einars bok (2021).

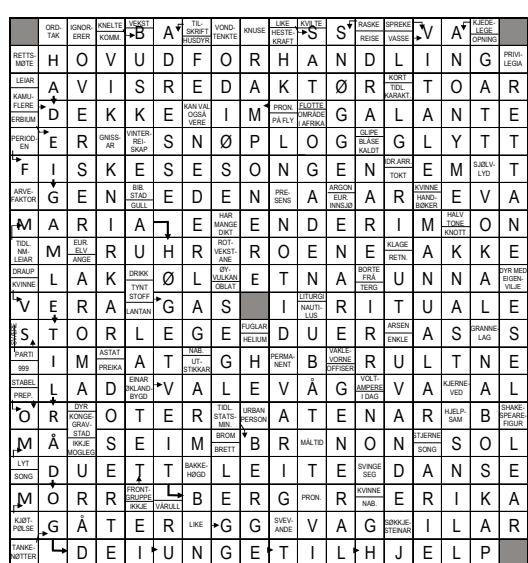
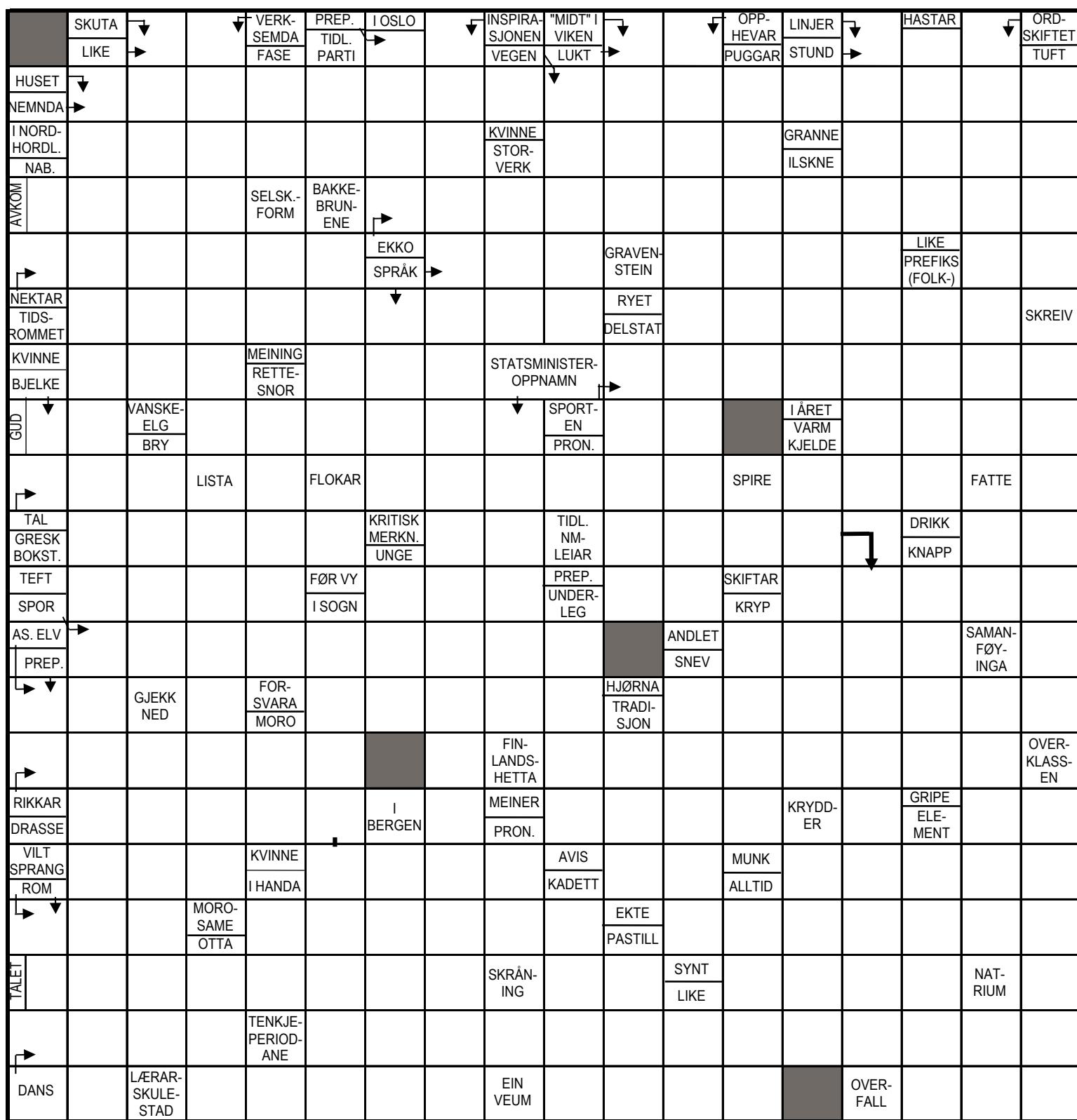
Språkprisen er på 100.000 kroner og blir gitt annakvart år for bokmål

og nynorsk. Prisen kan gå til eit enkelt verk eller til ein samla produksjon, men avgrensa til dei siste fem åra.

Katrine Sele har vore aktiv som journalist og forfattar i 20 år. Ifølgje juryen har ho utvikla «ein konsistent, eigenarta portrettkunst i skrift. Det liknar eit paradoks at ein som sjølvre er så diskre til stades i bøkene ho skriv, samstundes gjev forteljingane eit så personleg avtrykk. Men lesaren skjønar raskt at den stillfarande forteljarmåten er sjølv kunststykket».

Foto: Samlaget

Vinnarar av kryssord nr. 4, 2021:

Send løvsinga til:

Noregs Mållag

Lilletorget 1

0184 Oslo

eller e-post

etter e post

Heile krysser

Herta Kryss

Frist: 28. ja

- 10 -

Merk sendiri

Rett løysing Tre vinnarar

He vill hara
ein fin prem

CHI IN PRE

Page 1

Page 1

10 of 10

BRIMIBUE

MODERNE TRADISJONSGASTRONOMI OG KVILE

BRIMIBUEHOTEL.NO | BRIMIBUE@BRIMILAND.NO | LOM

FRIDA PERNILLE MIKKELSEN
Leiar i Norsk Målungdom

NYKOMRAR: Her er delar av Katten Målungdom, laget som både oppstod under og vann årets vervekampanje.

Foto: NMU

Rapport frå NMU

I år er det 60 år sidan norske student- og elevmållag gjekk saman om å skipe **Noregs Student- og Elevmållag**, organisasjonen me i dag kjenner som Norsk Målungdom.

FOR Å FEIRE og minnast dette skipa NMU helga 1.-3. oktober til jubileumssamling i Lillestrøm. Målungdommar frå heile landet, frå nord til sør, aust til vest, og spreidde over fleire årgangar møttest for å sjå attende på historia, men òg framover mot nye kampar og mål. Best kom dette spennet til synne då leiar Frida heldt innleiinga «60 år på 60 minutt» den eine timen, og lokallaga måla banner til bruk i nye aksjonar den andre. I tillegg vitja tidlegare leiar Janne Nygård oss for å fortelje om arbeidet dei har gjort i soge- og dokumentasjonsnemnda med å

få i stand ei bok om Målungdommen si historie i høve jubileet.

Seminar og fest

Festen er likevel ikkje over, det er kake igjen. Laurdag 27. november arrangerer NMU si festnemnd fest på Det Norske Teatret. Hit er tidlegare sentralstyremedlemmar i NMU inviterte for å dele erfaringar frå sine periodar, helse på gamle kjende og nye ukjende og for å feire organisasjonen. Det vert seminar med historieforteljing og samtalar, og Frida skal fortelje om NMU i dag, før det heile vert runda av med middag og fest.

Vellukka verving

Forutan ekstraordinære jubileumsfestivitetar, har NMU òg gjennomført den årlege vervekampanjen. Ikke uventa verva me fleire medlemmar i år enn i fjar, og det er rimeleg å tenke at dette nok har ein viss samanheng med pandemien å gjere. Kombinasjonen av gjenoppteken aktivitet ved skular, høgskular

og universitet og lettingar av reisestriksjonar har nok bidrige til ein betre kampanje i haust. Det er nok særleg den førstnemnde faktoren som har hatt mest å seie.

Liv i Katten

Heilt spontant og utan innblanding frå sentralt hald, fekk nemleg skrivarstova ein e-post under vervekampanjen. Ei – på det dåverande tidspunktet – lita gruppe elevar ved Bergen katedralskole, òg kjent som Katten, ønskte å skipe eit lokallag på skulen. Etter nokre dagar oppstod Katten Målungdom, og i løpet av vervekampanjen kom det til 27 nye medlemmar. Laget har halde fram med å vekse etter vervekampanjen var over, og har fort blitt eit av dei mest aktive lokallaga til NMU med aksjonar, møte og utspel i media. Dei utgjorde òg ein monaleg del av deltakarmassen på jubileumssamlinga i oktober. Me ser fram til å sjå kva dei kjem til å finne på framover!

NØGD LEIAR:
Frida Pernille Mikkelsen er leiar for Norsk Målungdom.
Foto: NMU

Å eige språket

I NOVEMBER HAR eg reist Rogaland rundt, sånn har det i alle fall kjentest. Turen var nynorskstafetten og mitt mål var ungdommen i fylket. Dei fleste elevane på vidaregåande i Rogaland går ut av skulen med bokmål som hovudmål, sjølv om mange av dei startar med nynorsk.

DEN HALDNINGA EG som oftast møter på i klasserommet rundt om i Noreg er at nynorsk kjennest unødvendig, at språk mest er eit verktøy for kommunikasjon. Difor skal ein vere sikker på at verktøya ein har i kassa er brukande.

MEN SPRÅK ER ikkje berre eit verktøy. Gjennom språk kan ein ytre sine inste tankar, ein kan knyte vennskap, ta avstand, markere seg og ta standpunkt. Elevane i Rogaland såg det ikkje heilt sånn. For dei verka det mest som at språk er skulefag, ein karakter og ikkje noko dei sjølv tenkjer så mykje over i kvardagen. På den måten er dei vel som dei fleste andre elevane i Noreg.

EG KAN SJØLV kjenne meg igjen i eit sånt synspunkt. Eg var ikkje så medviten mitt eige språk i ungdomsskulen og tidleg i vgs. Eg vart kanskje fyrst medviten då eg vart dratt med i Norsk Målungdom. Forskjellen på meg og elevane eg møtte i Rogaland, er at eg har vakse opp i eit nynorsk kjerneområde, og då eg flytta for å gå på vgs var eg framleis i eit kjerneområde. Mitt manglande medvit gjorde at eg følgde straumen og heldt fram med nynorsk.

SITUASJONEN I ROGALAND er annleis. Der er straumen bokmål. Å halde fram med nynorsk krev medvit og litt kampvilje for veldig mange. Eg vil at elevane der ikkje skal følgje mitt eksempel, men gå mot straumen. Korleis får ein det til?

DET ER MANGE ting som skal på plass. I synet språk er verktøy, vel ein gjerne verktøyet som er lett å bruke og enkelt å få tak i. Nynorskelevane må kjenne på at det er nynorsken dei er trygge i, og dei må sjå han i bruk rundt seg. Men så må dei også slutte å sjå på språket berre som eit verktøy, dei må eige språket sitt. Mitt eigarskap vakna i det eg byrja å snakke om det, og når eg høyrde andre snakke om det. Samtalane om språk handla ikkje lenger berre om sidemål. No handlar det også om engasjement, tilhørsle, kultur og identitet.

SÅNN ER DET gjerne i målrørsla. Er det noko vi er god på, så er det prating om språk. Det byggjer språkleg medvit, ryggtrad og vilje. Sånn samtalar må ein ha i skulen også, spesielt nynorskelevane fortener å få prate litt om sitt eige språk. Om korleis livet som nynorskbrukar er ganske annleis enn livet som bokmålsbrukar. Kanskje dei då vel å legge nynorsk øvst i verktøykassa.

frida@malungdom.no

KRAMBUA

Paraply. Samanleggbar liten paraply med oransje logo. **Kr 390,-**

Cirkle K-krus inkludert kaffiavtale. Termokrus som gjev deg gratis kaffi på alle Cirkle K-stasjonar ut 2021. **Kr 349,-**

Berenett. I bomull. Bli synleg i trafikken! **Kr 45,-**

Fat. Stilsikker logo på stilsikkert fat frå Verde-serien til Figgjo. Høveleg til både grill- og jolemat. Diameter 20 cm. **Kr 200,-**

Notatbok. «Gjennom ord blir verda stor». **Kr 180,-**

Pennal. Med teksten: «Skriv nynorsk». **Kr 75,-**

Krus. «Nynorsk til meg, takk!» på Verde-koppen frå Figgjo og formgjevar Johan Verde. Ein klassikar med klassisk slagord! **Kr 200,-**

TILBOD! Fat + krus. **Kr 330,-**

Krus med trykket: *Det går mangt eit menneske og ser seg fritt ikring før Ivar Aasens skuld.* Tarjei Vesaas, 1950. **Kr 180,-**

Krus med trykket: *Skogen stend, men han skifter sine tre.* Olav H. Hauge, 1965. **Kr 180,-**

Bagasjelapp med logo og fotografi. **Kr 60,-**

Ostehøvel i stål, oransje, frå Bjørklund. **Kr 200,-**

Ostehøvel i stål, matt svart, frå Bjørklund. **Kr 200,-**

Jakkemerke
«NyNorsk»
«Slepp nynorsken til»
«Gjennom ord blir verda stor»
«Takk, Ivar Aasen!»
Kr 10,- per stk., kr 50,- for 20 stk.

Aasen-panneband i ull. **Kr 200,-**

Send e-post med tinging til **krambunga@nm.no**, ring til **23 00 29 30**, eller gå inn på **www.nm.no**. Sjå innom heimesida for andre tilbod.

Hugs at vi kan gå tom for somme artiklar. Det er såleis ikkje sikkert at du får alt du tingar.

Porto kjem i tillegg til prisane vi har gjeve opp her.

MÅLLAGET INFORMERER

OPPLÆRINGSLOVA

Framlegg til ny opplæringslov er ute på høyring. Framlegget sikrar språkdelt ungdomsskule og held på skolemålsrøystingane, men lova er for svak når det gjeld digitale læremiddel og digitale læringsverkty på nynorsk.

Du finn høyringssvaret til Noregs Mållag på nm.no.

Høyringsfristen er 20. desember 2021, og me vil oppmøda både lag og einskildpersonar om å skriva høyringssvar. Lova og lenkle til høyringa finn du på regjeringa.no

ÅRSMØTEVÅREN 2022

Sidan landsmøtet i Noregs Mållag til våren er tidlegare enn vanleg (1.–3. april), vert fristen for å levera årsmelding, utsendingsfullmakt og påmelding til landsmøtet 20. februar. Med andre ord må lokal- og fylkeslaga planleggja å ha årsmøte før det.

Landsmøtet på Gardermoen skal handsama både prinsipprogram og arbeidsprogram, og må følgjeleg starta kl. 09.00 fredag 1. april. Dei fleste utsendingane må derfor rekna med å reisa torsdag kveld. Har lokallaget dårleg råd, vil det bli mogeleg å søkja om støtte. Me gler oss til å møtast på landsmøtet att!

SPRING OG TING!

Kjøp julegåver i nettbutikken til Noregs Mållag og støtt målsaka samstundes. Kva med det bestseljande kaffikruset med dikt av Olav H. Hauge på? Gå til nm.no/krambu

NYNORSKSTIPEND 2022

Har du eit godt nynorskprosjekt, men manglar pengar? Mållaget lyser ut to nynorskstipend på 50 000 kroner. Midlar til stipenda får vi av Kulturdepartementet, og føremålet er å hjelpe fram gode prosjekt som kan fremja nynorsk på alle samfunnsområde. **Søknadsfrist er 30. januar 2022**.

HAR DU IKKJE SIKRA DEG EIN ADVENTSKALENDER?

Det er ikkje for seint å tinga adventskalender til deg sjølv eller andre. Kvar dag kan du vinna fine vinstar, til dømes reisegåvekort på Hurtigruta, teaterbillettar, rørospledd, sekk og mykje meir. Ting frå per.arntsen@nm.no

SØK OM ORGANISASJONSMIDLAR

Landsmøtet har sett av 300 000 kroner til organisasjonsbyggjande tiltak i 2022, som lokal- og fylkeslaga kan søkja om å bruka i sitt lokale målarbeid. Laga kan søkja gjennom heile året. På nettsidene finn du meir informasjon.

MEDLEMSTAL

Når denne avisas gjekk i trykken hadde 15 222 medlemer betalt medlemspengar for 2021. Det er over 1000 fleire enn i fjor, og 5000 fleire enn i 2011. Dette er dei ti lokallaga som har fått flest nye medlemer i 2021:

Oslo mållag	195
Bergen Mållag	191
Stord Mållag	62
Kvinnherad Mållag	60
Nidaros mållag	56
Førde Mållag	47
Kvam Mållag	41
Bømlo Mållag	40
Fana Mållag	30
Voss Mållag	29

Tilsette:

Gro Morken Endresen,
dagleg leiar,
tlf. 23 00 29 37 • 95 78 55 60,
gro.morken@nm.no

Erik Grov, organisasjonskonsulent,
tlf. 23 00 29 30, erik.grov@nm.no

Per Henning Arntsen, økonomikonsulent,
tlf. 23 00 29 35, per.arntsen@nm.no

NORSK MÅLUNGDOM

malungdom.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Anita Grønningseter Digernes,
kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 46 61 41 38
anita.digernes@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Anita Grønningseter Digernes,
kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 46 61 41 38
anita.digernes@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Anita Grønningseter Digernes,
kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 46 61 41 38
anita.digernes@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Anita Grønningseter Digernes,
kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 46 61 41 38
anita.digernes@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Anita Grønningseter Digernes,
kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 46 61 41 38
anita.digernes@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Anita Grønningseter Digernes,
kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 46 61 41 38
anita.digernes@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Anita Grønningseter Digernes,
kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 46 61 41 38
anita.digernes@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

Anita Grønningseter Digernes,
kommunikasjonsrådgjevar,
tlf. 23 00 29 32 • 46 61 41 38
anita.digernes@nm.no

Marit Aakre Tennø, politisk rådgjevar,
tlf. 45 47 17 16, marit.tenno@nm.no

Tilskrift: Lilletorget 1,
0184 Oslo
Telefon: 23 00 29 40
E-post: norsk@malungdom.no

Kontonr.: 3450.65.48707

Leiar: Frida Pernille Mikkelsen,
Telefon: 48 24 87 47 • 23 00 29 40,
E-post: frida@malungdom.no

Dagleg leiar: Rebekka Hugøy Hovland,
Telefon: 97 34 28 64 • 23 00 29 40,
E-post: norsk@malungdom.no

Ingar Arnøy, skolemåsskrivar,
tlf. 23 00 29 36 • 97 52 97 00,
ingar.arnoy@nm.no

Hege Lothe, informasjons-
og organisasjonskonsulent,
tlf. 92 64 83 48, hege.lothe@nm.no

<p

Returadresse:
Noregs Mållag
Lilletorget 1
0184 Oslo

Nr. 5 • desember 2021

Norsk Tidend

Framhald av **Fedraheimen** og **Den 17de Mai**

– **Ver så snill, NRK, kan me få BlimE!-songen på nynorsk?!**

Timo Emanuel S. Risnes, Adam Huliyeifuah, Andrea Jeanette Guttormsen, Inga Malene Koløy Kartveit og Alida Emanuela Fahlen (alle 10 år), elevar ved Tjødnalio skule

Rolf Theil

Glamour og bursjoasi

EIN GONG INTERVJUA ein journalist meg om alle dei franske lánorda våre, som *affære, kø, vy, nivå, miljø, byrrå, sjåfør, sjarmør, sjef, frisør, bursjoasi, sjalus, budoar, balkong, dusj, toalett, buljong, grateng og sjampanje*. Me har ein over hundre år gamal tradisjon for å skriva slike ord i samsvar med norsk rettskriving – me *norvagiserer* dei – so me ikkje treng å kjenna fransk rettskriving for å skriva dei eller skjøna korso dei skal uttala når me møter dei i ein tekst. Eg ville heller jobba som sjåfør i Vy enn som chauffeur i Vue.

MEN JOURNALISTEN VAR òg oppteken av «galen» uttale av franske ord. Han nemnde *pommes frites, entre-côte og bérnaise*. Franskmennene uttalar dei om lag som [påmm fritt], [antrekå] og [bearnæz], men her til lands er den vanlegaste uttalen [påmm fri], [antrekå] og [bærné].

Norvagisering av lánord er ikkje fullt så populært lenger – me har blitt so verdsane, og fint skal det vera. Det blei ikkje til at me straks tok desse matordra til oss som *pom fritt, antrekå og bærnes*. I dag finst det gode grunnar til å norvagisera dei til *pom fri, antrekå og bærnes*.

EIN OG ANNAN tykkjer vel at me ikkje skal «godta» slike «galne» uttalemåtar. Er dei ikkje uttrykk for van-kunne? Så enkelt er det ikkje. Det er ikkje uvanleg at lánord kjem inn i språket vårt i ei form som avvik sterkt frå uttalen i språket dei stammar frå. Tak *glamour*, som dei fleste uttalar [glamor] – som om ordet var fransk, medan det i røynda er engelsk. Det er ein gamal variant av *grammar 'grammatikk'* – utan at me grammatikkarar støtt er so glamorøse. Nynorskordboka fører berre opp uttalen [glæmmer].

ER DET «GALE» å seia [glamor] i staden for [glæmmer]? Me språkforskrar har ikkje andre kriterium for kva som er «rett» og «gale» i språket enn kor vanleg eller uvanleg noko er. Freistar me oss med andre kriterium, kjem me raskt ut å køyra. Det er greitt for meg å seia *ingefær*, trass i at det er ei ekstrem omdanning i tallause ledd av det to tusen år gamle indiske *singivera* – som er ei «forvansking» av noko endå eldre.

FORRESTEN – EG vokser opp på femitalet med såpa *Sunlight* og låsen *Yale*. Mor mi lærte meg å seia *sunnlikt*, og det skal eg seia til min døyande dag. Når eg snakkar om låsen, uttalar eg namnet hans på same måten som gutenamnet *Jarle*. (Men eg kan engelsk.)

ROLF THEIL

Norvagisering av lánord er ikkje fullt så populært lenger – me har blitt so verdsane, og fint skal det vera.